

Notulen

***van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht***

gehouden op 27 september 2010

ISBN 0920-3370

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 27 september 2010

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
BESTUUR, EUROPA en MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 13 september 2010, dienst/sector PMF, nummer PS2010BEM13, inzake het project optimalisatie subsidiesysteem/algemene subsidieverordening.	32	
Daartoe besloten	47	PS2010BEM13
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 september 2010, dienst/sector BJZ, nummer PS2010BEM14, inzake het verbeterplan Bestuurskrachtmeting.	32 - 39	
Daartoe besloten	47	PS2010BEM14
Amendement A1, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake het verbeterplan Bestuurskrachtmeting. Het amendement is aanvaard.	33 - 34	
Daartoe besloten	47	
Amendement A2, ingediend door de fractie van D66, inzake het verbetervoorstel 4 Bestuurskrachtmeting. Het amendement is ingetrokken.	34	
Daartoe besloten	45	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 16 augustus 2010, dienst/sector -, nummer PS2010BEM15, inzake 'Reserves juist bestemd?'; rapport Randstedelijke Rekenkamer.	39 - 42	
Daartoe besloten	48	PS2010BEM15
Amendement A3, ingediend door de fractie van de VVD, inzake schrappen besluit 7. Het amendement is aanvaard.	39 - 40	
Daartoe besloten	47	
Amendement A4, ingediend door de fractie van GroenLinks, inzake aanbevelingen rapport Randstedelijke Rekenkamer. Het amendement is verworpen.	40 - 41	
Daartoe besloten	47	
Voorstel van het Presidium van 24 augustus 2010, dienst/sector griffie, nummer PS2010BEM16, inzake vaste vergaderdag voor PS.	42 - 45	
Daartoe besloten	48	PS2010BEM16

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
MILIEU, MOBILITEIT en ECONOMIE		
Rapportage MER 1e fase Ring Utrecht.	17 - 30	
Motie M1, ingediend door de fracties van SP, GroenLinks, D66, PvdA en PvdD, inzake bovenwettelijke maatregelen geluid. De motie is aanvaard. Daartoe besloten	28 - 29 47	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 augustus 2010, dienst/sector MIL, nummer PS2010MME10, inzake deelname in de Stichting Climate Innovations. Daartoe besloten	32 47	PS2010MME10
RUIMTE, GROEN en WATER		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 17 augustus 2010, dienst/sector ILG, nummer PS2010RGW20, inzake de Mid Term Review Agenda Vitaal Platteland. Daartoe besloten	9 - 16 47	PS2010RGW20
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 juni 2010, dienst/sector BEW, nummer PS2010RGW19, inzake het amendement beperken overstromingsrisico's. Daartoe besloten	30 - 32 47	PS2010RGW19
STATEN (provinciale)		
Vaststellen agenda.	9	
Ingekomen stukken.	9	
Vragenhalfuurtje.	9	
Vaststellen van de notulen van 31 mei 2010, 28 juni 2010 en de besluitenlijst van 28 juni 2010.	9	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 augustus 2010, dienst/sector SGU, nummer PS2010PSO8, inzake wijziging reglement van orde als gevolg quick wins Werkgroep Balemans. Daartoe besloten	9 47	PS2010PSO8
Stemverklaringen	45 - 47	

Presentielijst

vergadering 27 september 2010

Voorzitter: R.C. Robbertsen, commissaris van de Koningin

drs. R.E. de Vries, waarnemend voorzitter

Griffier: L.C.A.W. Graafhuis

mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen
E.R.M. Balemans, Utrecht
dr. F.H. Barneveld Binkhuysen, Soest
mevr. drs. C.G.M. van Benthem, Montfoort
F. Bersch, Utrecht
mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
mevr. drs. W.A. Bodewitz, Vleuten
mr. J.M. Buiting, Utrecht
mevr L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. K. Derks-Wolthuizen, Utrecht
mevr. drs. R.K. Dik-Faber, Veenendaal
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
drs. P.W. Duquesnoy, Zeist (tot 15.56 uur)
C.J.J. van Ee, IJsselstein
J. Fastl, Utrecht
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
mevr. drs. N.M. van Gemert, Utrecht
mevr. drs. J.M. de Heer-Verheij, Veenendaal
mevr. N.P.B. van 't Hooft, Amersfoort
mr. P. Kelder, Driebergen-Rijsenburg
ing. D. Kiliç, IJsselstein
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
J.A.A. Konings, Vleuten
J. Konijnenbelt, Leusden
C.J. van Kranenburg MA, Driebergen
C. de Kruif, Leusden (vanaf 15.33 uur)
mevr. D. Lamers-Tiecken, Nieuwegein
ir. R.J. Martens, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
drs. L.W. Nooteboom, Veenendaal
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
P.C. Pollmann, Doorn
mevr. J. van Pijkeren, Bunschoten
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
P. Seldenrijk, Eemnes
mevr. Y. Smit, Maarssen

ir. M. Snyders, Baarn
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading
mevr. drs. H.D.I. Walta-Auf'm Keller, Veenendaal
G.J. van der Werff, Hoogland
ir. B.A. Witteman, Kockengen

Afwezig:

dr. R. Bisschop, Veenendaal
ing. Y.S. Lutfula, Utrecht

Leden van Gedeputeerde Staten

J. Binnekamp, IJsselstein
mevr. M. Haak-Griffioen, Woerden
drs. W.M. de Jong, Houten
drs. R.W. Krol, Soest
J.W.R van Lunteren, Hoogland
mevr. A.H. Raven BA, Utrecht

Opening.

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open uw vergadering en heet u allen heel hartelijk welkom. Een hartelijk welkom aan de leden van het college, belangstellenden op de publieke tribune en de ambtelijke organisatie.

De statenzaal is anders ingericht dan we gewend zijn. U weet dat het rapport Balemans unaniem door de Staten is vastgesteld. De inrichting is het gevolg daarvan. Een statenlid vroeg: "Waar is de kroontjespen gebleven?" U ziet ook de techniek binnentreden. Het zal allemaal zijn weg wel vinden. Ik reken erop dat u meewerkt aan de afspraken die we hebben gemaakt.

Ik betwijfel dat ik de hele vergadering aanwezig zal zijn, want ik heb last van mijn rug. Dat zit mij behoorlijk dwars. Met uw goedvinden richten we de agenda zo in dat de heer De Vries, rekening houdend met zijn woordvoerderschap, de vergadering ook kan voorzitten. Als ik zo nu en dan wegloop, weet u waaraan het ligt.

Er is bericht van verhindering ontvangen van de heren Bisschop en Lutfula. De heer De Kruijff komt later.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Ik stel voor de agenda vast te stellen met de wijziging dat het voorstel van agendapunt 9 over de mid term review Agenda Vitaal Platteland wordt behandeld na agendapunt 6 en dat wij vervolgens de agenda normaal afwikkelen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda aldus gewijzigd vast.

Ingekomen stukken.

De VOORZITTER: U hebt nog een nagekomen ingekomen stuk aangetroffen op uw plaatsen en een erratum op pagina 29 van de notulen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Er zijn geen vragen ontvangen.

Vaststellen van de notulen van 31 mei 2010 en 28 juni 2010 en de besluitenlijst van 28 juni 2010.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen van 31 mei 2010 en 28 juni 2010 en de besluitenlijst van 28 juni 2010 vast, met inachtneming van het voorgestelde erratum.

Statenvoorstel wijziging reglement van orde in verband met het besluit van 28 juni 2010 inzake de Werkgroep Balemans.

De VOORZITTER: Geen van de fracties heeft gevraagd hierover het woord te mogen voeren.

Statenvoorstel Mid Term Review Agenda Vitaal Platteland.

De VOORZITTER: U kunt links van het spreekgestoelte op het scherm de toegekende spreektijd zien en nagaan of u zich daaraan houdt.

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Vandaag praten wij over de mid term review AVP, oftewel: de evaluatie Agenda Vitaal Platteland. Toen wij in 2007 de overeenkomst voor de uitvoering van de rijksdoelen sloten met het Rijk, bijvoorbeeld op het gebied van EHS, RodS, reconstructie en landbouwstructuurverbetering ter hand te nemen, was deze evaluatie door het Rijk bedoeld om inzicht te krijgen of de provincies deze taak wel aankunnen. Daarnaast zou dit evaluatiemoment gebruikt worden om te bekijken of de afgesproken normkosten wel realistisch zijn en eventueel financieel aangepast zouden moeten worden.

In Utrecht is ervoor gekozen de uitvoering decentraal via gebiedscommissies op te pakken na de zeer succesvolle aanpak binnen het reconstructiegebied Gelderse Vallei – Utrecht Oost. Het CDA is nog steeds een groot voorstander van deze aanpak. Dat de aanpak werkt is nu te lezen in de tussenevaluatie. Na een, in onze ogen en ook in de ogen van anderen, trage start blijkt nu dat het

vliegwielen goed op stoom ligt. Het CDA is zeer tevreden over de geboekte resultaten die uit deze evaluatie blijken. Dat verdient lof voor de betrokken ambtenaren, de gebiedscommissies en alle mensen uit het veld die hierbij betrokken zijn en waren.

De evaluatie is niet alleen bedoeld om te bekijken of de provincie de taak aankan, maar ook of het programma een financiële bijstelling nodig heeft. Alhoewel het eigenlijk vanaf het begin helder was dat dit nodig is, verandert dit door een open gesprek met het Rijk over beleidsvrijstelling en het vooruitlopen op "budgettair zwaar weer", om de woorden dan de gedeputeerde te gebruiken. Het is dan ook jammer om te zien dat de op zichzelf goede tussenevaluatie overschaduwde wordt door de sombere toekomstvoorspellingen die, realistisch gezien, aan de orde zijn. Daar de huidige budgetten bijna gebruikt zijn en er tot op heden geen regeerakkoord is, en daarmee de gevolgen voor de AVP bekend zijn, heeft het college van GS gemeend een aantal extra kaders neer te leggen in de mid term review. Het CDA kan instemmen met deze extra kaders en het aanvullend statenvoorstel, dat naar aanleiding van de commissievergadering is opgesteld. Daarmee wachten wij het voorstel van GS af of het ophogen van budgetten mogelijk en wenselijk is. Wij zullen uiteraard dan pas onze mening hierover uitspreken. Daarbij blijven uiteraard de aandachtspunten die reeds in de commissie zijn genoemd wel van kracht.

Actieve grondverwerving blijft wat ons betreft plaatsvinden in de prioritaire gebieden. De kwaliteit van de natuur moet voorop staan. Wij leggen liever de nadruk binnen de gestelde kaders op realisering van natuur, dan op enkel door aankoop: kwaliteit gaat voor kwantiteit. De integrale aanpak zoals we die nu kennen is voor ons van belang. Dus niet alleen aankoop, inrichting EHS en RodS, maar bijvoorbeeld ook landbouwstructuurverbetering. Verder zijn we blij met de toezegging van GS om zeer terughoudend om te gaan met nieuwe natuurdoelen en eventuele begrenzingen.

Het CDA stemt in met de tussenevaluatie van de AVP en wacht het voorstel van GS af, zoals vermeld staat in het aanvullende statenvoorstel.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De heer Seldenrijk zegt dat hij instemt met

het voorstel. In datzelfde voorstel staat ook dat niet meer actief wordt ingezet op grondverwerving voor de EHS. Hij zegt dat hij wel voor actieve grondverwerving is in prioritaire gebieden. Klopt dat?

De heer SELDENRIJK (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat klopt helemaal. Op dit moment is er nog voldoende geld om voorlopig hiermee door te gaan. Wij wachten het regeerakkoord en het voorstel van GS af voordat wij verdergaan met actieve verwerving binnen de prioritaire gebieden. Het is voor het CDA een aandachtspunt dat het afgesproken beleid door blijft gaan.

Mevrouw LAMERS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In de commissie hebben wij aangegeven dat wij met de ontschotting, zoals dat in eerste instantie in het voorstel stond, akkoord kunnen gaan. Tijdens de vergadering bleek dat er sprake zou zijn van een mogelijke ontschotting. We hebben nu een nieuw voorstel gekregen, waarin staat dat de ontschotting wordt onderzocht. Daarin kunnen wij ons vinden. Wij waren het al eens met de andere punten van de kaders. Wij wachten dus het nieuwe voorstel af.

De heer MARTENS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Misschien is het een idee om ook een foto op het scherm te plaatsen, met daaronder de tijd, zodat te zien is hoeveel tijd je nog over hebt. Dankzij of ondanks de crisis, dat weten we niet, maar de realisatie van een aantal AVP-doelen is het afgelopen jaar flink op stoom gekomen. Dat is erg positief. Wij hadden vandaag dan ook graag een discussie gevoerd over onze inzet voor de komende jaren: hoe we de doelen van de AVP kunnen realiseren, waar liggen we op schema en waar niet. Het omvallen van een bank in 2008 beïnvloedt nu ook de discussie hier over de Utrechtse mid term review AVP. Er moet bezuinigd worden en dat snappen we bijna allemaal. Of het komende kabinet iets op heeft met provinciale of andere hobby's? We zullen het zien.

De echte discussie over prioritering, fasering en ontschotting en het eventueel bijstellen van de doelen voeren we dan ook binnenkort. In de commissievergadering van oktober zal dat terugkomen, als tenminste het nieuwe kabinet iets

te melden heeft over de inzet van het Rijk. Van-
daag stellen we wel de kaders vast voor de AVP
van 2011, dus de boodschap van de gebiedscom-
missies.

De PvdA steunt het voorstel van GS op pagina 16
van het rapport, inclusief de aanpassingen over
het ontschotten. Hierbij noem ik nog de punten
die voor de PvdA belangrijk zijn. De PvdA wil in
elk geval vasthouden aan de doelen voor EHS,
RodS en de verdrogingsbestrijding. Kortetermijn-
problemen mogen niet leiden tot aanpassing van
langetermijndoelstellingen. De EHS is niet het
beeld van linkse of rechtse politiek of zou dat in
elk geval niet moeten zijn. Even goed kan de PvdA
zich voorstellen dat de einddatum voor realisatie
van de EHS enkele jaren opschuift, maar de doe-
len zelf moeten wel overeind blijven. De doelstel-
ling met betrekking tot de biodiversiteit en vooral
de problemen hiermee in Utrecht, maken dit meer
dan noodzakelijk.

Als ontschotting van de geldstromen helpt om de
belangrijkste doelen te halen, dan steunt de PvdA
dat van harte. Om dezelfde reden steunen wij
zaken als gebiedsgericht werken en structuurver-
sterking van de landbouw. Steun in de gebieden
zelf, bijvoorbeeld steun voor de EHS, is van groot
belang. Het integraal gebiedsgericht werken blijft
als instrument dus ook nodig, maar alleen als de
hoofddoelen overeind blijven. Wij komen er in de
komende maand in de commissie op terug en
hopelijk binnenkort ook in de Staten.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voor-
zitter! Zoals wij allemaal weten maakt de mid-
term review de balans op van het beleid. Voor de
SP staan de doelen beslist niet ter discussie. De
termijnen kunnen worden opgeschoven als dat in
IPO-verband geregeld wordt. Wij begrijpen de rea-
liteit van een economische crisis van dit moment
en onze angst voor een rechts kabinet.

De EHS moet kwalitatief en kwantitatief gereaa-
liseerd worden. Ook de RodS is voor de SP een
heel belangrijk punt.

Gaan wij nog uitgebreid praten over de
ontschotting? In eerste instantie vond ik dat we
dat vooral niet zouden moeten doen, maar naar
aanleiding van de commissievergadering denk ik
dat als we niet ontschotten er mogelijk geld op
de plank blijft liggen, dan kan dat overgeheveld

worden. Er moet dan in oktober wel een duidelijke
memo komen over de gevolgen voor bepaalde
projecten als we gaan ontschotten en of het prin-
ciple 'wie het eerst komt, die het eerst maalt' telt
als er iets gerealiseerd kan worden of dat wordt
gekeken naar de prioritering van gebieden. Wij
kunnen dus de gevolgen nog niet overzien.

Ik hoop dat de gedeputeerde zich ook flink zal
inzetten voor het verbeteren van de bestuurlijke
drukte rond de decentrale aanpak, zonder de cen-
tralisatie los te laten. Wat ons betreft is het een
heel goed initiatief dat goed is voor het draagvlak
en de mogelijkheden van cofinanciering, maar ik
denk dat 15% die wordt uitgegeven aan overhead
lager zou kunnen.

De fractie steunt de voorgestelde kaders. Niet dat
de fractie daar altijd even blij mee is, helemaal
niet, maar zij ziet wel in dat het op dit moment
helaas niet anders kan dan op deze manier verder
te gaan.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voor-
zitter! De fractie van GroenLinks heeft de afge-
lopen jaren herhaalde malen haar zorgen geuit
over de voortgang van de Agenda Vitaal Platteland
rond de realisering van de EHS en de groene re-
creatiegebieden rond de stad (RodS). Wij zijn blij
met het aangepaste statenvoorstel waarin ik het
gevoel van urgentie meen te herkennen. De druk
op de groene ruimte in onze provincie is enorm.
Hoe sneller de voor de natuur en de mens waar-
devolle gebieden worden bestemd, veiliggesteld en
ingericht, hoe beter. Ook is het van groot belang
om in gebiedsprocessen afspraken over verwer-
ving van de prioritaire gebieden na te komen,
als signaal aan de partners en het Rijk. Wat ons
betreft hebben de realisering van de EHS en de
groene recreatiegebieden rond de steden absolute
prioriteit. Nu de financiële middelen de komende
jaren niet ruimer worden, betekent dit dat we
inderdaad serieus moeten nadenken over de ont-
schotting van middelen om de hoofddoelen, die
samenhangen met het strategisch ruimtebeleid, te
verwezenlijken. Wij steunen van harte een voorstel
daartoe.

De review laat zien dat de provincie wel een erg
lange aanloop heeft genomen en zich in 2007 te
veel heeft gericht op het proces en te weinig op
het resultaat. Het is goed dat er nu een inhaal-
slag aan de gang is. We hebben veel kostbare tijd

verloren met wat in de audit 2008 is verwoord als "het plukken van laaghangend fruit".

GroenLinks pleit ervoor om de doelen en de middelen sterk te koppelen aan de uitvoering van de structuurvisie. Dat betekent niet dat zij de gebiedsgerichte aanpak loslaat, maar wel dat deze sterk omkaderd wordt en gefocust wordt op de uitvoering van provinciaal beleid, waarbij duurzaamheid en duurzame inrichting van de groene ruimte voorop staan. Als bij de projecten ook cofinanciering wordt geregeld, is dat een extra plus. Het helpt daarbij dat er rust is op de grondmarkt en de provincie niet door allerlei vormen van planologische schaduwwerking wordt gestoord. Het is van het allergrootste belang om in elk geval geen dingen te doen die de kwaliteit van de EHS aantasten, zoals de aanleg of verbreding van snelwegen of de verdere uitbouw van de intensieve veehouderij in de nabijheid van natuurgebieden. Wat Groenlinks betreft staat de kwaliteit van de EHS voorop. Waar in het stuk slechts wordt gesproken over verwerving of de keuze voor agrarisch of particulier natuurbeheer, moeten we reëel, eerlijk en objectief zijn in wat de organisaties of de particuliere natuurbeheerders kunnen leveren op het gebied van natuurkwaliteit. Wij zijn natuurlijk zeer benieuwd naar ontwikkelingen op dit vlak in Den Haag. Wij nemen aan dat GS ons tijdig op de hoogte stelt van nieuwe ontwikkelingen op dit beleidsgebied.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Tijdens de commissievergadering heeft de gedeputeerde ons uitgenodigd uitvoerig te beschouwen over dit onderwerp. Het is natuurlijk niet de bedoeling om die discussie hier te herhalen –zoals de werkgroep Balemans ons heeft voorgehouden –, maar toch wil ik er nog twee punten uitlichten, omdat die voor onze strategie belangrijk zijn en wij daarover in de fractie hebben gesproken naar aanleiding van de discussie in de commissie.

In de eerste plaats het ontschotten van budgetten. De ChristenUnie had tijdens de commissievergadering hierbij nog grote vraagtekens. Natuurlijk is ons de noodzaak duidelijk: er vindt een versneling plaats bij de grondverwerving voor de EHS. Door het Rijk is te weinig budget beschikbaar gesteld om de ambities uit te voeren. Inmiddels is de provinciale portemonnee leeg en komen we

op het punt dat we niet verder kunnen met de aankoop van EHS-gronden. Tijdens de commissievergadering heeft GS het voorstel gedaan om budgetten van andere doelen hierin te zetten, het zogenaamde ontschotten, omdat bij die doelen minder tempo wordt gemaakt en het geld voorlopig nog op de plank ligt. Onze moeite zit erin dat geld wordt weggehaald bij dossiers die voor ons ook belangrijk zijn, zoals verdrogingsbestrijding. Uiteindelijk heeft de gedeputeerde ons wel kunnen overtuigen dat we in elk geval bereid moeten zijn om de discussie over ontschotten te voeren. Amper een jaar geleden hebben deze Staten nieuw beleid ingezet om de aankoop voor de EHS te versnellen. Ik denk dan aan het aanwijzen van de prioritaire gebieden. Nu de situatie zo is, een handje geholpen door de economische crisis, dat die gronden inderdaad versneld beschikbaar komen, kan de provincie hier geen nee tegen zeggen. Het is ook voor de ChristenUnie onbestaanbaar dat we zouden stoppen met aankoop van gronden voor de EHS, zoals de provincie Gelderland dat wel heeft gedaan. De EHS is voor de ChristenUnie een speerpunt in het provinciale beleid en daaraan willen we zeker uitvoering geven.

Het tweede punt is de organisatie rond de Agenda Vitaal Platteland: de zeven gebieden met de gebiedscommissies. In de mid term review worden vraagtekens geplaatst bij de kosten van deze organisatiestructuur in relatie tot de AVP-opgave. Als er minder budget beschikbaar komt van het Rijk en de ambities moeten worden bijgesteld, is volgens GS de huidige organisatiestructuur moeilijk vol te houden. De ChristenUnie vraagt het college niet te snel conclusies te trekken. De provincie heeft de afgelopen jaren fors ingezet op het optuigen van deze organisatie en het zou niet getuigen van fatsoenlijk bestuur als, net nu de uitvoering goed loopt en we resultaten boeken, nu de stekker eruit te trekken. Wij zien ook dat de decentrale aanpak zorgt voor draagvlak voor de uitvoering van de ILG-doelen. De gebiedscommissies kennen het gebied en staan dicht bij de mensen. Daardoor kunnen doelstellingen sneller worden gerealiseerd dan bij aansturing vanuit het Provinciehuis. Datzelfde geldt voor de cofinanciering; een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van onze doelen. Natuurlijk moeten we kijken of de organisatie van de AVP efficiënter kan; ik hoorde

al het woord 'bestuurlijke drukte'. Dat moet uiteraard worden tegengegaan. De ChristenUnie wil deze decentrale structuur als het even kan wel graag overeind houden.

De heer DE VRIES (D66): Mijnheer de Voorzitter! D66 is tevreden dat na de soms trage start van de gebiedscommissies het programma nu voorspoedig draait. De rapportage getuigt daar ook van. Het is daarom des meer te betreuren dat de financiële middelen nu de flessenhals vormen van een succesvolle afronding van bijvoorbeeld de EHS in 2018. Feitelijk dreigt de AVP aan zijn eigen succes ten onder te gaan. Met de huidige kabinetsformatie hoef je geen groot ziener te zijn om te voorspellen dat de prioriteiten van een rechts kabinet, bestaande uit VVD en CDA met gedoogsteun van de PVV, in het licht van de economische ontwikkelingen anders komen te liggen. Een oplossing voor deze financiële flessenhals lijkt daarom eerder verder weg dan dichterbij te komen. Het loslaten van de afgesproken ambities door een nieuw kabinet, mocht daarvan sprake zijn, kwalificeert D66 als kortetermijnpolitiek van een kabinet met hopelijk een heel korte termijn.

GS hebben, conform de discussie in de commissie RGW, het voorstel aangepast – hulde daarvoor –, waardoor de mogelijkheid ontstaat te ontschotten tussen de budgetten voor grondverwerving. Vanuit D66 is er steun voor deze benadering. In aansluiting op wat mevrouw Dik heeft gezegd met name de focus houden op de EHS. De discussie hierover zal nog dit jaar gevoerd moeten worden, zodat de gebiedscommissies in 2011 met een helder en werkbaar kader op pad kunnen worden gestuurd. Ik heb begrepen dat de subsidieaanvragen en de projectplannen voor 1 maart 2011 ingediend moeten worden. Het is dus handig dat zij daarvan tevoren goed op de hoogte zijn en zich daarop kunnen instellen.

D66 zou het betreuren, daarover is ook gediscussieerd in de commissie, als de huidige decentrale aanpak, die nu in alle gebieden eindelijk zijn draai heeft gevonden, losgelaten moet worden vanwege het ontbreken van voldoende geld. Feitelijk is dat een vorm van kapitaalvernietiging. D66 pleit daarom voor een gedifferentieerde benadering van de gebiedscommissies. Dit betekent dat op basis van

een heldere prioritering wezenlijk achterstanden eerst worden ingelopen in de diverse gebiedscommissies. Met de recente prioritering van de natuurgebieden is hiervoor reeds een basis gelegd. Gekeken moet dus worden naar de witte plekken binnen de gebieden die allereerst in aanmerking komen.

Ten slotte wil D66 vasthouden aan de gekozen ambities in de AVP. Als redelijke en realistische partij begrijpt D66 ook dat een fasering in de tijd feitelijk onontkoombaar is geworden. Een onderwerp dat ook zeker niet mag ontbreken in bijvoorbeeld het komende overdrachtsdocument.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Gezien de uitgebreide discussie die reeds in de commissie RGW heeft plaatsgevonden, wil ik mij nu beperken tot vier punten.

Een onderwerp dat wat minder aan bod is geweest is de verdrogingsbestrijding. De situatie voor de verdrogingsbestrijding ziet er somber uit. Er staan veel rode vakjes aangegeven. Dat wil zeggen dat het er voor de toekomst niet gunstig uitziet. Ik ben benieuwd hoe het vanaf nu zal lopen, want er wordt nu een andere aanpak voorgesteld. Ik zou heel graag willen zien hoe dat verloopt en verzoek de gedeputeerde dan ook over een half jaar een rapportage te verstrekken hoe de verdrogingsbestrijding verloopt.

Ik heb een vraag over het maximale percentage onteigening en de schadeloosstelling. Van andere provincies heb ik begrepen dat dit wellicht een probleem zou kunnen vormen voor de realisatie van de EHS, nog afgezien van de financiële tekorten. Mochten er voldoende financiële middelen zijn, zou het dan in onze provincie een probleem kunnen vormen?

In de commissievergadering heb ik een vraag gesteld over het aantal biologische landbouwbedrijven. De reactie die ik daarop heb gekregen is nogal teleurstellend. Het aantal bedrijven dat er nu is, is 89. Dat is even veel als toen ik de motie over versterking van de biologische landbouw in de provincie heb ingediend. De gedeputeerde heeft toen gezegd dat hij het voor elkaar zou krijgen dat er in deze statenperiode tussen 150 en 200 biologische landbouwbedrijven zouden komen. Wat gaat GS doen om alsnog dat doel te realiseren?

Tot slot de actieve grondverwerving voor de EHS. Daarvan wordt aangegeven dat deze tijdelijk wordt stopgezet. Daarmee zijn wij het niet eens, want wij vinden het van belang dat ook de actieve grondverwerving blijft doorgaan. Wij vinden het voorstel van de gedeputeerde om de ontschottingsmogelijkheden te onderzoeken zeker lovenswaardig. Ik pleit ervoor dat we de ontschottingsmogelijkheden vooral AVP-breed gaan bekijken.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zie dat ik 11 minuten de tijd heb voor mijn antwoord.

We spreken vandaag over de mid term review van de AVP. Ik ben blij met de opmerkingen die u daarover gemaakt hebt. We zullen de commissievergadering niet over doen, maar u kent de situatie: we hebben gekozen voor een decentrale aanpak. Daarin is veel tijd geïnvesteerd. Het is traag op gang komen daarna goed op stoom gekomen. We zitten nu midden in deze ILG-periode aan het einde van onze financiële mogelijkheden van de grondverwerving voor de EHS en de RodS. Dat is iets dat zich in de afgelopen maanden aan het voltrekken is. Je ziet dat de versnelling in de grondverwerving zich op dit moment nog voordoet en je ziet dus dat we moeten bijsturen. Een aantal van u heeft in positieve zin gezegd dat de grondverwerving voor de EHS en RodS, zeker in de prioritare gebieden, onverwijd moet doorgaan, maar als de middelen er niet zijn, kunnen we dat niet doen.

Het moet volstrekt helder zijn dat de kleurenkopieermachine in de kelder van dit gebouw niet dusdanige hoeveelheden geld uitspuwt dat wij in staat zijn om dat te kunnen doen, tenzij we serieus de ontschottingsdiscussie voeren. Het moet dus ook volstrekt helder zijn dat als we dat niet op een goede manier doen, wij aan het einde van deze statenperiode in een situatie zitten dat er voor bepaalde doelen nog middelen op de plank liggen en dat we op andere terreinen, zoals EHS en RodS, echt moeten stoppen. De ontschottingsdiscussie is dus een bittere noodzaak. Ik heb beloofd dat we die discussie in de commissievergadering van oktober zullen voeren. Ik heb daarvoor van u in meer of mindere mate steun gekregen.

Met name voor de actieve grondverwerving is de ontschotting nodig, anders kunnen we niet verder met de grondverwerving.

Een aantal van u heeft gesproken over de decen-

trale aanpak. Misschien dat het voorstel nog enige verduidelijking daarover behoeft. De decentrale aanpak die wij hier in Utrecht gekozen hebben, heeft de volle steun van de Staten en van het college. Die decentrale aanpak werkt en heeft gewerkt. Het heeft even tijd gekost, maar leidt nu tot draagvlak in de gebieden en tot het gebruikmaken van de kennis in de gebieden en dus tot versnelling. Als in de komende jaren minder middelen beschikbaar zullen zijn – je hoeft daarvoor geen visionaire te zijn –, zowel op rijks- als op provinciaal niveau, dan zul je in de organisatie in dit huis en in de gebieden moeten versoberen. Laat duidelijk zijn dat ik daarmee niet bedoel het loslaten van de decentrale aanpak – de decentrale aanpak deugt –, maar je zult het niet meer zo breed en met zoveel mensen kunnen doorzetten als dat de afgelopen jaren is gebeurd. Enkelen van u hebben het percentage van de kosten genoemd. Je moet proberen de euro zoveel mogelijk in te zetten op wat echt belangrijk is. Dat is nooit de structuur, maar altijd het realiseren van de afgesproken doelen.

Het CDA zegt bij monde van de heer Seldenrijk dat we moeten doorgaan met actieve grondverwerving en dat kwaliteit voor kwantiteit gaat. Uiteindelijk zullen we naar dat soort keuzen toe moeten, zowel in tijd als in doel. Als we willen doorgaan met de actieve grondverwerving, zullen we de ontschottingsdiscussie serieus moeten voeren, want anders hebben we simpelweg de middelen niet. De VVD-fractie denkt daarover gelijkloënd; ook zij zei dat ontschotting van belang is.

De PvdA vindt de EHS, RodS en verdrogingsbestrijding erg belangrijk, maar wil wel ontschotten en de gebiedsgerichte aanpak houden. Ik heb daarop geantwoord.

De SP zegt dat de doelen niet ter discussie staan. Ik weet niet of we dat helemaal vol kunnen houden. Ik zou het heel mooi vinden als we zouden kunnen zeggen: "Alle doelen blijven hetzelfde, maar we doen er misschien iets langer over." Het zou kunnen zijn dat wij bij de inrichting van een nieuw regeerakkoord en een nieuw college de discussie daarover moeten voeren.

Mevrouw LAMERS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben over de ontschotting gezegd dat we het van belang vinden dat het onderzocht wordt. Dat is het stuk waarmee we akkoord gaan. We moeten afwachten hoe dat uitpakt.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan daarover zeggen dat het feitelijk zo is, dat hebt u kunnen lezen in het voorstel over de mid term review, dat we op een aantal punten door het geld heen zijn en dat we op een aantal punten niet door het geld heen zijn. Sommige van de uitgaven zijn gepland voor 2015. Die zouden dan nog vijf jaar op de plank blijven liggen, terwijl we voor grondverwerving stilliggen. Ik meen dat mevrouw Dik dat ook heeft gezegd. Het is onaanvaardbaar als je in een gebiedstraject zit zoals in Vinkeveen of de polder Groot Mijdrecht of een aantal andere plekken, dat je daar met mensen in onderhandeling bent ... Ik had vanochtend voor de vergadering iemand aan de telefoon die zei: "We onderhandelen nu een paar jaar. Nu het hele verhaal klaar is en er alleen nog maar een handtekening gezet hoeft te worden, zegt u dat er even geen geld is. Dat kan toch niet waar zijn, mijnheer Krol?" Ik heb gezegd dat dit inderdaad niet waar kan zijn. Maar feitelijk is het wel waar. We zullen de ontschottingsdiscussie dus echt moeten voeren. Ik heb de VVD niet horen zeggen hoe zij de ontschotting wenst, maar wel dat zij het ermee eens is dat wij in oktober daarover een discussie zullen voeren in de commissie en de Staten.

Mevrouw LAMERS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Daar zit nu net ons punt: wij willen weten dat als we gaan ontschotten, welke zaken prioriteit krijgen en welke zaken niet gedaan worden. Dat is niet duidelijk geworden. Vandaar dat wij het eens zijn met het onderzoek tot ontschotten en dat wij daarna zullen bekijken of wij het ermee eens zijn.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is volstrekt helder. De VVD zegt niets anders dan ik bedoel, namelijk dat wij vandaag uitspreken dat we het ontschotten onderzoeken en dat we de discussie voeren hoe ontschot wordt. Zelfs dan zullen we nog moeten prioriteren. Als we een volledige ontschotting zouden toepassing op het hele programma ILG-AVP, dan zullen we nog moeten aangeven wat we wel en niet kunnen doen. Dat is een politieke keuze die door de Staten en het college moet worden gemaakt en waarover gedebatteerd moet worden. Zo hoort het.

De VOORZITTER: Ik heb de indruk dat u redelijk dicht bij elkaar zit.

Mevrouw LAMERS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ja, maar gedeputeerde Krol ging net iets verder. Daar hebben we het nog over.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Groenlinks heeft gesteld dat veiligstellen meer is dan aankopen en overdragen aan behorende organisaties: veiligstellen is ook planologisch. Ik vind het van het allergrootste belang dat we de natuur ook planologisch veiligstellen. Zeker in tijden dat we minder geld hebben, zullen we in elk geval moeten zorgen dat we onze planologische veiligstelling op orde hebben. Als we ons dan ook nog houden aan wat we hebben afgesproken, namelijk dat we opschrijven wat niet kan dat dit ook echt niet gebeurt, dan hebben we het in elk geval planologisch veiliggesteld, zonder dat we steeds moeten aankopen, want daarvoor zal de komende jaren wel eens minder ruimte zijn.

De ChristenUnie vindt dat de EHS moet doorgaan en dat we niet teveel aan de structuur moeten komen. Dat heb ik begrepen en daarop heb ik antwoord gegeven. We zullen versoberen, maar de kern – de decentrale aanpak met de gebiedscommissies – blijft overeind.

Dat geldt ook voor de opmerkingen van D66 dat vooral doorgegaan moet worden met de decentrale aanpak.

Ik moet wel zeggen dat we een aantal jaren in de Staten stevige en kritische discussies gevoerd hebben over de decentrale aanpak van de AVP. Het doet mij plezier te constateren dat de manier waarop er gewerkt wordt met het draagvlak in de gebieden kan rekenen op de brede steun in de Staten. Dat was aan het begin van de statenperiode niet vanzelfsprekend. In 2006 toen de Staten het besluit hebben genomen was dat wel het geval. In de huidige Staten was dat even niet vanzelfsprekend. Het is goed te constateren dat we er nu veel plezier van hebben.

De PvdD maakt zich vooral zorgen over de verdrogingsbestrijding en had gehoopt op meer biologische landbouwbedrijven, terwijl er nog steeds maar 89 zijn. Het zijn dan vaak wel wat grotere bedrijven geworden, maar dat was nu net niet de bedoeling. Ik heb de notulen er niet op nageslagen, maar ik herinner mij de discussie en de vraag over wat ik dacht dat er over een paar jaar

bereikt zou zijn. Ik heb toen gezegd dat ik uitga van ongeveer 150 biologische bedrijven. Het zijn er nog steeds 89. Dat is een beetje treurig, inderdaad. De PvdD mag ervan uitgaan dat bedrijven die de stap willen nemen – dat is immers een ondernemersoverweging –, dat we met het provinciaal beleid er alles aan doen om dat te stimuleren en te faciliteren.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft destijds gezegd dat hij zou streven naar 150 bedrijven. Zo staat het ook in de notulen. Nu zegt hij dat hij dat graag wil faciliteren. Is er een plan om het te faciliteren? Ik denk dan aan hoe het gaat in Noord-Holland. Daar wordt er zeer intensief op ingezet. Dat werpt vruchten af, daar weet men veel te bereiken en daar is biologische landbouw inderdaad sterk bevorderd. Is de gedeputeerde van plan dat in de provincie Utrecht op dezelfde wijze te doen?

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat wij de discussie over het landbouwbeleid, de megastallen, biologische landbouw aangaan en er zal een discussie over verbreding plaatsvinden. Ik vind het niet onverstandig dat dit onderwerp onderdeel van die discussie is. Er wordt in dit gezelschap verschillend gedacht over dit onderwerp. Ik zal dus niet zeggen dat we het alleen over biologische landbouw moeten hebben, maar bij de toekomst van de landbouw in de provincie Utrecht, ook als onderdeel van de nieuwe structuurvisie, hoort ook de biologische landbouw. Daar hoort ook de discussie bij hoe de provinciale overheid kan stimuleren. Daar ben ik op zich niet tegen, maar het is wel een onderdeel van het totale landbouwbeleid.

Mevrouw VAN GEMERT (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben niet bij de commissievergadering aanwezig geweest en ik heb in het verslag gelezen dat de gedeputeerde op de vraag van mevrouw Bodewitz over het aantal biologische landbouwbedrijven heeft geantwoord dat hij vermoedde dat het er 150 zouden zijn. Ik maak me wel zorgen als de gedeputeerde die gaat over biologische landbouw er 60 bedrijven naast zit. Ik vraag mij dan af hoe hoog bij de gedeputeerde op het prioriteitenlijstje het faciliteren van de biologische landbouw staat en hoe dat in een decentraal beleid wordt gerealiseerd.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb net al gezegd dat de keuze om een biologisch landbouwbedrijf te starten de keuze van de ondernemer is. Je kunt dat op rijks- provinciaal of lokaal niveau stimuleren en faciliteren, maar de keuze wordt gemaakt door de ondernemer. Wat wij hier bespreken raakt de ondernemersafweging niet meteen. Dat ik somber was over de biologische bedrijven zegt niets over het belang dat ik eraan hecht.

Ik wil deze termijn afronden. Ik heb goed geluisterd naar de discussie over de ontschotting. Ik dank voor de steun voor de aanpak. Ik wil toch zeggen dat er een onvoorstelbare hoeveelheid werk verzet is, zowel door de mensen in de gebieden om het programma op stoom te krijgen – dat zijn mensen die vaak gewoon vrijwillig hun best doen om het programma te laten draaien en meer kwaliteit te geven – als de afdeling ILG die ook een onvoorstelbare hoeveelheid werk had om elke euro en elke punt en elke komma aan het Rijk te kunnen verantwoorden en ons te faciliteren om deze goede discussie te kunnen voeren. Daar ben ik ze zeer dankbaar voor.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb gevraagd of het mogelijk is Provinciale Staten op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rond verdrogingsbestrijding. Misschien zegt gedeputeerde Binnekamp daarover ook nog iets.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Uiteraard houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen rond verdrogingsbestrijding. De verdrogingsbestrijding is een van de 'schotten' die pas over een aantal jaren nodig zijn. Als we de ontschottingsdiscussie voeren, moeten we de doelen er naast leggen en hoe we die doelen kunnen bereiken. Die discussie moet gevoerd worden als we de ontschottingsdiscussie voeren. Ik kan mij voorstellen dat gedeputeerde Binnekamp en ik daarover dan met u een goed debat hebben.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslaging over dit agendapunt. Aan het einde van de vergadering kom ik erop terug bij de besluitvorming.

Planstudie Ring Utrecht.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! We naderen een interessante fase van de realisering van de pakketstudies rondom Utrecht. Voor alle duidelijkheid: het uitgangspunt was voor ons niet alleen Utrecht bereikbaar te houden, maar ook de doorstroming te bevorderen. Dat laatste dreigt nogal eens ondergesneeuwd te raken. De mobiliteit in het centrum van ons land zal zeker tot 2020 blijven groeien, meer zelfs dan in andere regio's van ons land. Een recent onderzoek van de Kamer van Koophandel geeft aan dat de groei van het goederenvervoer in onze regio als 3,5% per jaar zal bedragen. Ook gaf de Kamer van Koophandel aan dat 60% van de MKB-ondernemers aangeven zeer serieus bezig te zijn met de mobiliteitsvraagstukken en dat mobiliteit voor hen van levensbelang is. Dat is niet alleen het geval voor de MKB-ondernemers.

Voor ons ligt nu een voorstel met de Rapportage MER 1e fase Ring Utrecht te bespreken. Dat is lastig, want het is eigenlijk geen voorstel, maar het meer de gelegenheid een advies te geven en onze meningen over de mobiliteit in het algemeen te ventileren. De MER-studie 1e fase geeft duidelijk aan dat het grootste knelpunt zit rond de A27 Utrecht Noord-Lunetten. In 2030 worden 230.000 verkeersbewegingen per dag verwacht. De mobiliteitsdruk rondom de stad Utrecht, maar ook binnen de stad zelf, zal verder toenemen. Dat vraagt om infrastructurele oplossingen die een forse bestuurlijke uitdaging vormen. We zullen ingrijpende maatregelen moeten nemen die ervoor zorgen dat de regio niet structureel vast komt te staan. Deze maatregelen zullen onvermijdelijk ook ruimtelijk beslag inhouden. Voor ons betekent dat voldoende doorstroming op de rijkswegen en een onvermijdelijke uitbreiding van het rijkswegennet. In feite lopen we daarmee al zo'n tien jaar achter.

De CDA-fractie heeft steeds sterk de nadruk gelegd op de integraliteit van de oplossingen. Daarnaast hechten wij veel belang aan de ontwikkeling van het regionale en lokale verkeer. Dat is van belang om de vitaliteit van de stad en de regio op peil te houden. De stad en de regio hebben elkaar nodig. Daarom is het van belang dat wij ervoor zorgen dat de uitbreiding van de mobiliteit niet

alleen op het gebied van fietsen zaal plaatsvinden, maar ook met OV-oplossingen. Een combinatie van OV en fietspaden is dus wat ons betreft noodzakelijk.

Nu ligt voor ons de planning van de MER. Dit is geen statenvoorstel, maar een bespreking van de rapportage. In feite krijgen de Staten nu de gelegenheid een aantal argumenten en het bevoegd gezag te adviseren. Niet alleen Provinciale Staten zijn partij, maar ook de gemeente Utrecht, de regio en de belangengroeperingen. Het verheugt ons dat alle partijen constructief meewerken en naar eigen inzicht oplossingen aandragen die bijdragen aan een efficiënte mobiliteitsfilosofie in onze provincie. Niet altijd zijn wij het op alle punten eens met de belanghebbenden, maar we zien wel in dat dit proces een voortschrijdend inzicht geeft en dat de partijen steeds dichter tot elkaar komen. Dat laat echter onverlet dat sommige conclusies die aan deze inzichten ten grondslag liggen, niet door ons worden gedeeld. De Kracht van Utrecht (KvU), waarover juist vorige week nog een uitvoerig rapport is gepubliceerd – KvU 2.0 – gaat nog altijd uit van een vrijwillige keuze, die beoogt dat 10% tot 15% minder wordt gereden door automobilisten, de zogenaamde '1 op 7 optie'. Wij twijfelen zeer ernstig aan het realiteitsgehalte van deze gedachte. Juist omdat deze '1 op 7 optie' de basis is voor de financiële berekeningen, vinden wij het niet getuigen van voldoende realiteitszin. Voeg je daaraan toe dat men ook rekeningrijden en tolpoorten bij de ring wenst, dan wordt het nog lastiger. Eerder heeft men aangegeven dat de parkeertarieven in de stad fors zouden moeten worden verhoogd en dat kilometervergoeding van werkgevers aan werknemers zouden moeten verdwijnen. Uiteindelijk deed men nog de suggestie dat mensen in de regio maar dichterbij een OV-halte moesten gaan wonen omdat dit aantrekkelijk zou zijn. Op zo'n moment haken we af ...

Echter waar het CDA en de KvU elkaar wel vinden, is als het gaat om de wens van integraliteit: mobiliteitsmanagement en uitbreiding van de openbaar vervoersmiddelen. Het CDA hecht veel waarde aan de inpassing van de mobiliteitsoplossing in combinatie met het ruimtelijk beslag en de inpassing in de natuurlijke omgeving. Wij merken ook dat Rijkswaterstaat daarmee zeer serieus bezig is.

De VOORZITTER: Wilt u afronden?

De heer VAN EE (CDA): "Mijnheer de Voorzitter! Ik vind techniek erg fraai, maar ...

De VOORZITTER: Dat techniek fraai is, is buiten de orde. Ik vraag u af te ronden.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De combinatie van fietsverkeer binnen de stad Utrecht in combinatie met de regio is van belang. Een voorwaarde is dat het comfort voor de fietsers toeneemt. We zien nu al dat er verschillende soorten fietsers ontstaan. We merken dat daardoor de fietspaden niet breed genoeg zijn om op een veilige manier de fietsers te faciliteren. We vragen de gedeputeerde daarom daarop pro-actief te anticiperen en plannen te ontwikkelen om te komen tot provinciale fietsnelwegen.

De heer KELDER (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb al mijn zorg uitgesproken dat ik de tijd zou overschrijden, maar ik zal het kort houden. Zo'n acht maanden geleden hebben we nog uitgebreid gesproken over de ring en uitgebreid gesproken over de voors en tegens daarvan, althans van de plannen zoals die voorlagen. Toen heeft de VVD aangegeven dat het van belang is dat we vaart toepassen in dit traject, want de urgentie is groot. Die urgentie wordt de komende jaren alleen maar groter doordat het verkeer op de ring sterk zal toenemen. Daardoor dreigt er stagnatie van de functie als draaischijf. Die stagnatie is slecht voor de Nederlandse economie en de Nederlandse concurrentiepositie. Het is ook slecht voor de financiële positie van het Rijk en de provincie Utrecht en voor allerlei oplossingen om het verkeer in goede banen te leiden. Het is daarom belangrijk dat wij de economie goed op peil houden. Daarin heeft Utrecht ook een verantwoordelijkheid voor de Randstad en de rest van Nederland.

Het verkeer moet in beweging komen waar het nu stil staat en het moet in beweging blijven, en wel zo spoedig mogelijk. In de MER 1e fase zijn de verschillende varianten voor de wegen en het OV bekeken, zoals de variant van het BRU en de KvU. Weer blijkt dat de oostelijke variant, die is opgedeeld in twee subvarianten, de meest probleemoplossende variant is. Daarnaast is er nog ruimte

voor openbaar vervoer een de fiets. Wij steunen de breedte van het totale pakket.

Wij treffen in de MER geen zaken aan die spectaculair afwijken van wat er al was. Daarom zeggen we, net als in het begin van het jaar, tegen het college: "Laten we de tijd goed gebruiken en voortvarend verdergaan op de ingeslagen weg."

Mevrouw BLOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Hierbij reageren wij op de milieueffectrapportage voor de Ring Utrecht. De PvdA vindt dat het OV, na snelwegen voor de fiets, een kwaliteitssprong nodig heeft. Er wordt al behoorlijk wat gedaan, maar dat is niet genoeg. OV is belangrijk om te voorkomen dat de wegen rond en in Utrecht verstopt raken, niet alleen om te bereiken dat de automobilisten zo verstandig zijn hun auto thuis te laten, maar ook om te bereiken dat al die OV-reizigers die zich nu in trein en bus hijsen niet naar de auto gaan. Dan gaat het goed mis met de doorstroming op de ring. OV is dus nodig en verbetering van het OV ook. Dat de OV++-variant in de MER onvoldoende scoort, zegt niet dat die maatregelen niet nuttig zouden zijn. Wij zijn dan ook blij dat het MER-onderzoek voor het OV er komt. We zeggen er wel bij dat het wel de bedoeling moet zijn ook in het OV te investeren; alleen onderzoek heeft niet zoveel zin.

De PvdA is van mening dat beprijzing blijvende aandacht behoeft. Uit de berekening van de effecten van de KvU blijkt eens te meer hoe effectief beprijzing is. Tegen al die mensen die zeggen dat het niet werkt in de praktijk, zeggen wij: "Laten we het eerst een proberen, voordat we zeggen dat het niet werkt." Alle deskundigen zijn het erover eens dat het wel werkt.

Tegelijkertijd weten we dat er ook nog een politieke werkelijkheid is en dat met name het CDA en de VVD landelijk er niet voor zijn en dat het dus niet realistisch is te zeggen dat het op korte termijn zal lukken om het door te voeren.

Alleen met het OV redden we het niet. Uitbreiding van het wegennetwerk is dus nodig en dan is verbreding de minst slechte optie. Wij zijn tegen doorsnijdingen van kwetsbaar groen en woonwijken. De optie voor het westen van Utrecht was dus niet zo'n goed idee, afgezien dat blijkt het verkeerskundig ook niet zo goed te doen. Verbreding is de minst slechte optie, maar dan wel

tegelijkertijd met verbetering van het gebied bij de ring. Het staat als tweede doel in de MER en het moet ook als tweede doel daarna blijven gelden. Dus: met natuurdak en met maatregelen tegen het geluid, zoals met zoab en geluidsschermen, en met goede maatregelen tegen de barrièrewerking, zoals fietsbruggen en tunnels, zodat de mensen ten oosten van Utrecht ook het groen kunnen blijven bereiken.

Ik eindig met een zeer wezenlijke opmerking. De komende maanden zal er steeds meer druk komen op de rijksbegroting en op onze begroting. Het gevaar zit er dan in dat de compenserende maatregelen steeds meer uitgekleed worden, zoals dat natuurdak: "Het kan wel wat korter dan die 250 meter. Het is ook al mooi als het 50 meter is." Of: "Is dat natuurdak wel nodig?" "Zijn die geluidsschermen wel nodig? Wordt zonder die schermen ook niet voldaan aan de norm? Kunnen ze niet korter of kunnen ze niet weg?"

Wat de PvdA betreft, zijn er maar twee smaken, voor zover dat natuurlijk binnen onze invloed ligt. Of de verbreding wordt uitgevoerd met het tweede doel erbij – de verbetering van de leefbaarheid van de mensen in het gebied bij de ring – of er komt geen verbreding. Alleen asfalt is voor ons geen optie.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan proberen u hier te overtuigen dat meer asfalt niet de oplossing is en dat nog meer verkeer alleen maar nog meer problemen meebrengt. Ik kan u vertellen dat voor veel mensen in de buurt van snelwegen het nu als niet meer bepaald prettig wonen of recreëren is. Ik kan proberen duidelijk te maken dat het openbaar vervoer alleen aantrekkelijker wordt als je met de auto nog sneller op de bestemming komt. Of dat niet alles om de economische groei zou moeten draaien en dat we tegen de grens van die groei aanlopen, zodat we, om een klimaatramp te voorkomen, het autoverkeer moeten afremmen in plaats van bevorderen. Dat kan ik u allemaal vertellen, maar deze keer niet.

Wel wil ik met u de zorgen delen van de mensen uit de omgeving van de betreffende snelwegen. Zo zijn er een heleboel mensen die nu al flink veel last hebben van het lawaai van het autoverkeer in de omgeving. Over geluidhinder wordt soms licht-

zinnig gedacht, ondanks dat mensen er serieus ziek van kunnen worden. Ik neem aan dat we het er hier allemaal over eens zijn dat geluidhinder een serieus probleem is. De zorg van deze mensen is dat er met de verbredingsplannen de overloop nog erger wordt. Er zijn wel regels en wetten die ze daartegen moeten beschermen, maar er zijn allerlei redenen om te twijfelen of die regels voldoende zijn. Zo vragen inwoners in Lunetten zich af of de geluidwerende maatregelen wel op de werkelijke overlast worden gebaseerd, waarbij het lawaai van de A12, de A27, de Waterlinieweg en andere geluidbronnen wel in samenhang bekeken en berekend worden. Iemand in de buurt van het knooppunt Lunetten heeft van twee snelwegen tegelijk last. Kan de gedeputeerde toezeggen dat deze cumulatieve effecten gebruikt zullen worden voor de berekeningen en de bijbehorende maatregelen?

Er wordt berekend hoe erg het is met de geluids-overlast, maar toen de bewoners van Voordorp zelf gingen meten, professioneel en conform de standaard, was het resultaat zo'n 9 dB harder dan de cijfers van Rijkswaterstaat aangeven. De NMU heeft de referentiecijfers voor 2020 in het MER-rapport vergeleken met de cijfers uit 2006 en ontdekte dat ondanks meer verkeer het lawaai met 80% zou afnemen. Kunnen we daarop vertrouwen? Zijn bovendien de wettelijke normen überhaupt gezond te noemen?

Bij de luchtkwaliteit hebben de mensen dezelfde zorgen. Kloppen de rekenmodellen wel? Regelmatig worden er metingen gedaan die meer luchtvervuiling meten dan er volgende rekenmodellen zou zijn, doordat in de modellen de vrachtwagen schoner zijn dan in werkelijkheid of doordat er verkeerde aantallen auto's gebruikt worden. Wat is het effect van de verbreding van de autosnelweg op het verkeer in de stad? Is het met het toenemende verkeer en de vele knelpunten die er nu al zijn nog wel mogelijk om overal aan de normen te voldoen? Is er geld om die knelpunten op te lossen? Dat is een grote zorg van de inwoners van Hollandsche Rading, Maartensdijk en Groenekan. Vianen krijgt misschien een duurzame weg. Verder gaat het steeds over de Ring Utrecht. Zorgt de provincie er ook voor dat de leefomgeving van deze inwoners er niet nog verder op achteruit gaat?

De zorg van de NMU is dat erover gesproken zou worden dat de gemeente Utrecht in de komende fasen geen bevoegd gezag meer is. Klopt dat?

Ik hoop dat het college wat van deze zorg kan wegnemen. Ik elk geval wil ik mijn collega's oproepen samen met mij en de inwoners in en rond het planstudiegebied duidelijk te maken dat wij pal staan voor een gezonde leefomgeving en dat wij ons daarbij baseren op wat werkelijk schoon en gezond is. Daarvoor wil ik graag een motie indienen.

Motie M1 (SP, GroenLinks, D66, PvdA, PvdD):
bovenwettelijke maatregelen geluid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2010;

constaterende:

- *de uitkomsten van de eerste fase MER;*
- *de wettelijke normeringen en metingen ten behoeve van geluid en inpassing;*

overwegende:

de onrust onder bewoners over leefbaarheid van hun directe woonomgeving;

verzoeken het college:

een gezonde leefomgeving van de omwonenden rond de planstudiegebieden leidend te laten zijn in de vervolgstappen, ook als ruimtelijke normen ruimte bieden voor een ongezonde mate van geluidshinder en de vervuiling.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en verspreid.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Uit de voorliggende MER 1e fase Ring Utrecht is een aantal interessante conclusies te trekken. Allereerst de conclusies dat, hoe je het ook wendt of keert, de problemen op de Ring Utrecht niet zullen worden verholpen zonder invoering van een vorm van rekeningrijden. Er rest ons dan ook niets anders dan vandaag te herbevestiging dat we in de provincie Utrecht maar wat graag aan de slag

willen met de beperking van het autogebruik. Ik hoor van de verschillende fracties en de gedeputeerde graag bijval voor deze wens.

De tussenstand is dat we voorlopig nog geen finale verbetering van de situatie in de provincie Utrecht kunnen verwachten. Sterker nog, met de vele kilometers asfalt die er bij komen, zal de verkeersdrukte alleen maar toenemen. De variant sorteren zorgt voor de meeste robuustheid van het netwerk, maar verhoogt het gebruik van veel onderliggende wegen aanzienlijk. Te verwachten is dat de druk op kleinschalige wegen ook zal toenemen, met negatieve gevolgen voor de gezondheid en bijvoorbeeld ook voor de oversteekbaarheid voor fietsers. In de ogen van GroenLinks is meer duidelijkheid van de effecten op het onderliggende wegennet noodzakelijk om een weloverwogen keuze te kunnen maken. In de commissie is gemeld dat hiervoor een dynamisch model in voorbereiding is. Graag verneem ik van de gedeputeerde welke gevolgen dit zal hebben voor het verdere verloop van de studies en de planvorming. Kortom: omgaan met mobiliteitsvraagstukken met de focus op automobilititeit is onhoudbaar in een provincie zoals de onze. GroenLinks kan dan ook niet genoeg benadrukken dat het inzetten op het OV en de fiets de enige juiste manier om de verdichting van het wegennet te combineren met een verhoging van de leefbaarheid. Zeker met onze terechte inzet op binnenstedelijk bouwen is een te grote focus op de auto dodelijk. Het advies van GroenLinks ligt dan ook logischerwijze in de lijn van de Kracht van Utrecht 2.0. De kosten voor KvU vallen in de nieuwe berekeningen veel lager uit en bovendien is het economisch effect veel gunstiger. Denk bijvoorbeeld aan 3,5 maal minder voertuigverliesuren.

Is het doel van het project het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland op een voortgaande economische ontwikkeling van de regio en de Randstad mogelijk te maken of is het doel binnen het gekozen budget zoveel mogelijk te focussen op NoMo-norm. Ik wil hierop graag een reactie van de gedeputeerde voor verkeer en economie.

Ik heb in de commissievergadering al aangekaart dat in het rapport geen enkele onderbouwing wordt gegeven voor het wel of niet wenselijk of noodzakelijk zijn van de snelheid van 100 km/h

op de NRU. Gelukkig is in opdracht van het Projectbureau Nieuw Hollandse Waterlinie wel onderzoek gedaan naar de effecten van deze snelheid op de NRU en de kansen voor de inpassing, het zogenaamde MIRT-rapport. De conclusie is dat 100 km/h funest is voor de leefbaarheid in Overvecht. Een andere conclusie is dat de uitvoering van de NRU in een 70 of 80 km/h-variant enorme kansen biedt voor de wijk Overvecht, de natuur en de recreatie.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil terugkomen op de opmerking over de KvU. De heer Fastl zegt dat in de berekeningen staat dat de kosten aanzienlijk lager zouden zijn. Wij hebben het rapport nog niet helemaal kunnen lezen, maar ik dacht dat juist in het rapport staat de financiële onderbouwing nog niet gereed is. Hoe kan hij dan nu al zeggen dat het fors lager uitkomt?

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Volgens de berekeningen komt het in elk geval fors lager uit dan in de MER 1e fase wordt gesuggereerd. Misschien had ik dat moeten toevoegen.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Fastl weet ook dat de projectbegroting € 1,2 miljard bedraagt. Op het moment dat men met goede plannen komt die dit bedrag fors te boven zullen gaan, zullen die plannen minder realistisch zijn. Dat is de heer Fastl waarschijnlijk wel met mij eens.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan alleen maar wijzen op de kosten die je uiteindelijk niet meer maakt, namelijk de 3,5 maal minder voertuigverliesuren. Ook dat zijn kosten wij als collectief zullen moeten maken.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Fastl geeft toe dat als de kosten fors boven de € 1,2 miljard uitkomen, het plan dan niet zo realistisch zou zijn.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! In dat bedrag is de spoorlijn Almere-Utrecht-Breda begrepen. Die neemt een fors deel van de kosten voor zijn rekening. Ik hoop overigens dat in het MIRT-onderzoek er een aantal maatregelen dichterbij komt. Dan zal de heer Van Ee zien dat

daarbij nieuwe kosten horen. Ik kan mij niet voorstellen dat de totaalkosten van de plannen voor de Ring Utrecht in de sorteren-variant inclusief een OV-netwerk hoger uitkomen dan nu in de KvU is berekend.

De heer VAN EE (CDA): Mijnheer de Voorzitter! We zullen het zien.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Over de NRU hoor ik graag van de gedeputeerde in hoeverre de snelheid van 100 km/h nog verdedigbaar is.

Een ander interessant punt is dat uit de berekeningen blijkt dat de verkeersintensiteit op de wegen rond Woerden halveert. Voor een belangrijk deel is dat het gevolg van de al in de pijplijn zittende verbreding van de A12. Dit kan niet anders dan gevolgen hebben voor de plannen A12BRAVO. GroenLinks verzoekt de plannen in het VERDER-pakket op te schorten en de gelden te bestemmen voor nuttige en duurzame investeringen. Graag verneem ik van de gedeputeerde hoe met het vervolg van het project A12BRAVO zal worden omgegaan.

Tot slot sluit ik mij aan bij de opmerkingen van de SP over de geluidmetingen en het niet-beknibbelen-principe van de PvdA.

Mevrouw DERKS (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb op deze plek al eerder uiteen gezet dat wij op het standpunt staan dat het OV een alternatief moet zijn en niet een vluchtweg. Het in de file staan wordt veelal als een straf ervaren, maar dat leidt er nog steeds niet toe dat mensen hun auto laten staan. In een eerdere bijdrage heb ik al eens, naar een voorbeeld van het ministerie van verkeer en waterstaat, een indeling gemaakt in verstokte automobilisten, keuzereizigers en OV-gevangenen. Ik heb toen ook het standpunt ingenomen dat we niet de ambitie moeten hebben om over verstokte automobilisten en OV-gevangenen te waken. Als we over bereikbaarheid spreken, moeten we wel alle kanten van de bereikbaarheid en doorstroming erbij betrekken.

De fractie is erg blij met de toezegging over het MIRT-onderzoek naar het OV. Ondertussen krijgt de KvU ook steeds meer vorm en daarmee ook het

aantal aanhangers ervan. Op veel plekken waar ik kom, spreek ik mensen die hun vertrouwen in de verbreding van wegen verliezen. Misschien is het wel beter geformuleerd als ik zeg dat zij het vertrouwen er nooit in gehad hebben. Ik ben geen psycholoog of socioloog of anderszins, maar communicatieadviseur. Met die bril op kan ik er misschien iets over zeggen: beeldvorming is hier een heel belangrijk item.

Volgens de systematiek van de MER moet de KvU in zijn geheel worden meegenomen in de berekeningen. Dat heeft tot gevolg dat er in financieel opzicht een oneerlijke vergelijking ontstaat omdat er best wel veel kosten zitten in de spoorlijn Almere-Utrecht-Breda. Is er dan een juiste vergelijking gemaakt? Zeker, er zitten goede punten in de visie van de KvU over de schaalvergroting in het OV, het intensiveren en aan elkaar knopen van verkeerslijnen en de spoorlijn van Almere naar Breda. Dat zijn onderdelen waarachter wij zonder aarzeling een uitroep teken plaatsen. Er ook onderdelen waarbij wij vraagtekens plaatsen. Aan de inputkant van de KvU het 1 op de 7 mensen uit de auto halen is iets waarbij wij een groot vraagteken plaatsen.

Inmiddels is de beprijzing van mobiliteit ook achter de horizon verdwenen. Dat is te betreuren omdat juist deze maand het Planbureau voor de leefomgeving juist een rapport heeft gepresenteerd dat de effectiviteit van het prijsbeleid aantoonde. Of je een voorstander of een tegenstander van kilometerbeprijzing bent, maar als het op effectiviteit aankomt, blijft het toch wel een cruciale rol spelen. Als ik kijk naar het proces rond de Ring Utrecht waarin ik nu al een poos meedraai, dan is altijd het uitgangspunt geweest dat er maatregelen genomen moeten worden die het grootste probleemoplossend vermogen bieden. Nu valt zo'n maatregel weg. Welke gevolgen heeft dat voor het probleemoplossend vermogen? Gezien de onrust die er onder de bevolking leeft, is mijn pleidooi wel om het verhaal van de KvU 2.0 mee te nemen in de verdere berekeningen. Immers, als het plan niet werkt en niet de oplossing biedt die we graag zouden willen, dan pleiten wij ervoor om de heersende gevoelens van onrust wel op basis van feiten en getallen te weerleggen.

Ik wil nog iets zeggen over duurzaamheid. Duurzaamheid is een term die de hype inmiddels voorbij is. Het leek aanvankelijk wel op een hype. Inmiddels kun je de krant niet open slaan of je vindt nieuwe initiatieven en nieuwe inzichten om de aarde gezonder te beheren. Die omslag in denken is gaande. Ik denk dat we daarin positief mogen zijn en dat de duurzaamheid tussen de oren blijft hangen.

Vanochtend sprak ik iemand van de Kamer van Koophandel over de quick scan waarnaar de heer Van Ee ook heeft verwezen. Uit het onderzoek kwam naar voren dat 60% van de bedrijven zelf al maatregelen neemt om de files te vermijden door werktijden aan te passen, het ov te stimuleren, het fietsgebruik te stimuleren of telewerken mogelijk te maken. Dat roept bij mij de vraag op hoe we die overige 40% dan nog kunnen stimuleren om ook die maatregelen te nemen. De provincie kan in dat proces van meerwaarde zijn door hier sterker op in te zetten met een project als 'Utrecht bereikbaar'. Bewustwording en gedragsverandering blijvend stimuleren lijkt mij een taak voor de provincie. Het is in elk geval en-en. Niet alleen verbreding van de wegen, maar ook een alternatief bieden via andere, niet letterlijke, wegen. Daarop kan nog sterker worden ingezet, zo blijkt uit onderzoek van de Kamer van Koophandel. Daar moet de provincie de handschoen oppakken. Ik wil ook verduurzaming van de automobilititeit benadrukken. Hoe kunnen we de automobilititeit schoner maken, bijvoorbeeld door een netwerk van aardgastankstations.

Als we de kranten lezen, moeten we soms geloven dat er in de stad en de regio geen eensgezindheid zou zijn over de strategie in dit proces. Het is voor mijn fractie erg belangrijk dat in het verdere verloop van het proces de regio en de stad gezamenlijk optrekken, omdat ze gezamenlijke belangen hebben. Zorg dat we aan de ondertafel blijven zitten.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! D66 heeft altijd aangegeven dat, om de mobiliteitsproblemen rond Utrecht op te lossen, het aanleggen van meer asfalt het laatste redmiddel is. Om deze reden hebben wij ons sterk gemaakt om de OV-variant OV+++ en de KvU mee te laten nemen in de MER 1e fase van de Ring Utrecht. Dit vond plaats toen de eerste resultaten einde

2009 van fase 1 duidelijk werden. Wij waren dan ook zeer verrast dat deze beide varianten niet zijn meegenomen in fase 1c. D66 wil graag het verschil zien tussen de wegverbredingsvarianten en de integrale weg-OV-fiets-variant met alle aspecten die zijn afgesproken in het beoordelingskader. Dat gebeurt niet in deze MER, omdat alleen de wegverbredingsvarianten worden vergeleken. Om die reden zijn wij er voorstander van om de aangepaste KvU 2.0 alsnog meer te nemen in de komende MER fase 2.

De oplossing van de mobiliteitsproblemen in Nederland staat of valt met de invoering van een vorm van kilometerbeprijzing. D66 is zich ervan bewust dat de populistische rechtse coalitie die momenteel in Den Haag in de maak is gedurende de duur van zijn hopelijk korte bestaan kilometerbeprijzing in de ijskast zal zetten. Dat laat echter onverlet dat in Nederland geen enkele verkeersdeskundige te vinden is die van mening is dat de mobiliteitsproblemen in de toekomst zonder kilometerbeprijzing kunnen worden aangepakt. Wij zijn van mening dat elke variant altijd een vorm van kilometerbeprijzing zal moeten bevatten om echt aan de normen van de nota Mobiliteit te kunnen voldoen.

Ook heeft D66 aangegeven dat verbetering van de leefbaarheid in de wijken rond de snelwegen een voorwaarde is voor de te nemen besluiten rond de Ring Utrecht. Wij zijn dan ook tevreden met het leefbaarheidsdoel zoals dat is geformuleerd voor de Ring Utrecht. Het doel is de inpassing en vormgeving van de weg dusdanig te verwezenlijken dat ze bijdraagt aan een verbetering van de leefbaarheid in dat gebied rond de weg. Wat schetst onze verbazing? Uit de achtergrondcijfers blijkt dat er nog geen enkel zicht is op het realiseren van het doel. De geluidsoverlast wordt niet integraal berekend, er wordt niet gekeken naar de optelling van spoorweg- en weggeluid en zelfs de snelwegverbindingen van de A12 en de A27 worden in dit rapport niet bij elkaar opgeteld. Hoe denkt u dat u de bewoners van Lunetten, Rijnsweerd, Overvecht, Groenekan en Maarssen kunt overtuigen van verbetering van de leefbaarheid als er met dergelijke onwerkelijke cijfers wordt gerekend. Dat wijst erop dat de leefbaarheidsdoelstelling een wassen neus is.

Voorts zijn wij van mening dat de beide oostelijke varianten nog onvoldoende uitgewerkt met betrekking tot de Noordelijke Randweg Utrecht. D66 is en blijft van mening de snelheid van 80 km/h er moet komen.

Ik wil mijn bijdrage afsluiten met de opmerking die D66 al meerdere malen heeft gemaakt rond de pakketstudies. Wij willen geen oplossingen van gisteren voor problemen van morgen, maar toekomstgerichte oplossingen; oplossing van morgen voor problemen van vandaag.

De VOORZITTER: Wij hebben in het reglement van orde afgesproken dat moties alleen in de tweede termijn worden ingediend. Ik kan mij voorstellen dat u even aan de volgorde moet wennen. Ik stel daarom voor dat als de heer Bersch onvoldoende antwoord krijgt op zijn vragen in de eerste termijn, hij de motie handhaaft en dan officieel indient.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Soms krijg ik wel eens het idee dat onze provincie meer bezig is met het faciliteren van de belangen van inwoners buiten onze provincie dan met de belangen van inwoners in onze provincie. Waar wordt nu het accent gelegd?

De bereikbaarheid op wegen rondom de inwoners van onze provincie. De gevolgen die dat heeft voor onze inwoners zijn enorm. Mevrouw Blom heeft gezegd dat voor de PvdA het verbreden van een weg geen optie is als er geen verbetering bereikt wordt in de leefbaarheid. De vraag is dan: wat is verbetering van de leefbaarheid? Klopt het dat geluid wordt berekend zonder bronnen in de directe omgeving mee te tellen, zoals ook door D66 is aangegeven? Als dat het geval is, dan kunnen wij grote vraagtekens plaatsen bij de berekeningen en dat leefbaarheid verbeterd zou worden.

Ik heb gelezen dat er een voorstel is voor een vijfde variant in de MER. Die vijfde variant zou nog niet aan bod zijn gekomen. Ik ben benieuwd naar de mogelijkheden van die variant en hoe de gedeputeerde daar tegenaan kijkt. De vijfde variant houdt in het sorteren voor en na de Bak, zodat het weven in de Bak niet nodig is en wellicht de huidige Bak maximaal kan worden benut zonder een geldverspillende verbreding. Graag een reactie van de gedeputeerde daarop.

Autokilometervermindering in plaats van vermeerdering is voor de PvdD van het grootste belang, samen met behoud en verbetering van de leefbaarheid voor de bewoners. Wat ons betreft zouden dat de hoofduitgangspunten moeten zijn voor het vervolproces. Om die reden pleiten wij ervoor om de KvU 2.0 mee te nemen in de volgende MER-fase.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is nu een kleine negen maanden geleden dat wij voor de eerste maal discussieerden en zonder een voorstel in een politiek debat meningen hebben gewisseld en helderheid hebben verschaft. In die negen maanden is er veel gebeurd. In het vorige debat hebben wij uitgebreid gesproken over de KvU en de varianten die toen in beeld waren voor de verbreding van de wegen. Ik heb u toen voorgehouden te gaan werken aan de KvU+. Die plus zou moeten bestaan uit het verbreden van wegen. Ik kreeg toen terecht de vraag dat er ook iets gedaan zou moeten worden aan openbaar vervoer. Ik heb dat opgepakt en ingebracht in de discussies. Dat heeft inmiddels geleid tot het verzoek om een MIRT-onderzoek naar het regionaal openbaar vervoer te starten. Dat is ook de volgorde van hoe die zaken gaan. Ook aan de uitvoering van de maatregelen die wij nu doen heeft ooit een MIRT-onderzoek ten grondslag gelegen. Dat onderzoek was erop gericht hoe gezorgd kan worden dat de doorstroming op onze wegen kan worden verbeterd. Op basis daarvan is met het Rijk een overeenkomst gesloten. Die overeenkomst staat bekend als de pakketstudies. Daarin zit een regionale component met de regionale maatregelen en waarin ook een groot aantal OV-maatregelen zitten die ook in de bestuursovereenkomst worden benoemd. Daarnaast is er een rijksdeel met planstudies die moeten leiden tot maatregelen voor het rijkswegennet. Zo kan ook het MIRT-onderzoek dat nu gestart wordt uiteindelijk leiden tot vervolgstudies en geld. Die volgorde zal moeten worden doorlopen. Mede dankzij de KvU en de eigen interne visies op het gebied van openbaar vervoer en het tramnetwerk van het BRU zijn wij in staat redelijk snel een onderzoek op te zetten, waarin we een beeld hebben en met het Rijk de discussie kunnen aangaan om tot een realisatiefase te komen. Dat zijn wel twee gescheiden trajecten; zo is er ooit op ingestoken. Er is ingestoken op de

manier zoals het is. Ik zeg toe dat ik mijn uiterste best doe om dat op die manier zoveel mogelijk te blijven volgen en de KvU+ na te blijven streven.

Er is een aantal vragen gesteld. Ik wil eerst richten op de opmerkingen over de geluidhinder en de vraag – ik noem het nog geen motie – van de SP. Volgens mij ben ik erg duidelijk geweest, zowel hier als in de commissie en de talloze bijeenkomsten, dat wat mij betreft leefbaarheid een heel erg belangrijk item is. Daarover zijn al eerder moties ingediend. Leefbaarheid is het onderwerp dat ik continu inbreng. U moet zich wel realiseren dat ik in de mate waarin ik dat kan doen ik aan wet- en regelgeving gebonden ben. Het is dus de wetgeving op basis waarvan het Rijk bepaalt dingen te doen, ook hoe men cumulatief omgaat met berekeningen. Binnen de wet proberen wij zoveel mogelijk als regio te benadrukken om bovenwettelijk maatregelen te nemen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat hij zeker voor de belangen van de leefbaarheid zal opkomen. Daarin heb ik het volste vertrouwen. Pleit de gedeputeerde er ook voor dat er inderdaad gekeken wordt naar de daadwerkelijke beperking van de belasting, in plaats van de wettelijke eisen.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben continu in gesprek met het Rijk om aan te geven dat als wij over inpassing spreken, wij spreken over hetgeen bovenwettelijk gedaan wordt en niet alleen over wat wettelijk gedaan wordt. Ik heb ook rekening te houden met de middelen. Het is dus een krachtenspel waarin je probeert te opereren zoveel mogelijk binnen te halen voor de regio. U moet aannemen dat ik dat naar eer en geweten en vol overgave doe. Te zorgen dat je met betrekking tot de middelen aan boord blijft, is de belangrijkste reden om de middelen te kunnen inzetten en te kijken of je creatieve oplossingen kunt vinden.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat over hetzelfde onderwerp. Is de gedeputeerde bereid het Rijk een berekening te vragen van de buitenwettelijke eisen en van de daadwerkelijke belasting van leefbaarheid voor de omwonenden?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik houd ervan om realistisch te zijn en te schetsen wat kan en wat niet kan. Ik kan dus die vraag stellen, maar ik ken ook het antwoord. De vraag is dan of het wijs is naar de bekende weg te vragen en niet gewoon te gaan voor hetgeen je wilt, dus gewoon vanuit het doel redeneren, in plaats van te vragen om nog meer modellen die er toch niet komen omdat men er wettelijk niet toe verplicht is.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde vragen of hij het met mij eens is dat het onvoldoende is om je achter de wet te verschuilen en te zeggen: "Dat is de manier waarop de cijfers worden berekend." Ik begrijp uw dilemma, want u moet zich aan de wet houden, maar snapt u dat de inwoners van de wijken die hiermee te stellen hebben het gevoel hebben ... Ik woon ook in Lunetten en ik zou de gedeputeerde bijna willen uitnodigen eens een nachtje te komen slapen op de stretcher om te ervaren hoe de verkeersdrukke is. (Hilariteit) De verkeersoverlast in Lunetten is ongelooflijk. Lunetten ligt ingebed tussen de A12 en de A27 en als er een voetbalwedstrijd is, rijdt er nog een trein en is er veel verkeer op de Waterlinieweg. Als je dan dit soort berekeningen leest, zijn dat de momenten waarop het vertrouwen van de bewoners in de politiek daalt. De vraag van mevrouw Bodewitz vind ik eigenlijk toch wel erg relevant. Misschien kan de gedeputeerde dat eens onder de aandacht brengen als hij met politici spreekt als zij praten over het vertrouwen van de burgers in de politiek.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als het aanbod beter wordt dan een stretcher zal ik erover nadenken. Eenzelfde vraag is al eerder gesteld. Toen is vanuit de regio nadrukkelijk aangegeven, dat had te maken met de spoedwetprocedures, dat is afgesproken dat er een aantal maatregelen voorbij kunt laten gaan en dat het bevoegd gezag minder mogelijkheden heeft om zienswijzen en dergelijke in te dienen. Er is al eens gesproken over gezondheidsrisico's. Daarover staat er niets in de wetgeving en het is daarom lastig dat te beschrijven. Het punt wordt dus met enige regelmaat ingebracht, maar ik wil u voorhouden dat de kans dat het gaat lukken erg klein is. Wij zijn ons vol-

ledig bewust van het feit dat er een situatie is die wij proberen te verbeteren. U moet er vertrouwen in hebben dat wij het op de agenda hebben en op de agenda houden. Wij proberen door middel van de maatregelen die wij dadelijk nemen u ervan te overtuigen dat wij dat belang echt hoog hebben zitten.

Mevrouw BLOM (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een vraag over het natuurdak, zoals dat tegenwoordig heet; vroeger heette zoiets een ecoduct. Destijds is dat in de Staten en aan de inwoners verkocht als twee maatregelen. We hebben toen de plaatjes gezien van de verbreding die, volgens de toenmalige gedeputeerde Ekkers, eraan zou komen. Er zou ook een ecoduct komen. Ik kon toen alleen akkoord gaan als het ecoduct er ook zou komen. Dat soort dingen gaat verder dan wat alleen wettelijk vereist is. Het heeft te maken met vertrouwen op het moment dat er besluiten genomen worden, ook in de Staten. Als wij niet het vertrouwen kunnen hebben dat zo'n ding, of iets met dezelfde maten en uitstraling, er ook werkelijk komt, dan hebben wij met z'n allen zoiets van: "We zijn er weer ingestonken." De Staten hebben toen ja gezegd tegen de verbreding, wetende dat wij maar beperkt bevoegd gezag zijn, en als het dan toch een uitgekledede variant en alleen een verbreding blijkt te zijn, dan geloven meerdere mensen in deze zaal voorgoed geen plaatjes meer.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan daarover heel scherp en duidelijk zijn: die overkluizing is wat ons betreft 249,9999 meter lang. Als ik hem eenmiljoenste langer maak, hebben we het probleem. Dat willen we niet. Daarop is scherp ingezet en daarop blijven we scherp inzetten. Die dingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor zover ik weet, dit onderdeel staat op de agenda voor de stuurgroepvergadering van vanavond, is dit nu nog steeds gewoon een gegeven. Het blijft een gegeven het blijft een vereiste voor de provincie mee te werken aan de planvorming. Het standpunt is helder en er zit geen licht tussen. Mocht er om welke reden dan ook er ook maar iets ruimte gezocht worden, dan zal ik ervoor zorgen dat de Staten stante pede worden uitgenodigd om te overleggen over de redenen die worden aangedragen om eraan te tornen en mij te vertellen of dat

ook iets is wat we kunnen doen. Dit zal iets zijn dat ik absoluut niet zonder raadpleging van u in het bestuurlijk overleg zal toezeggen.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! We weten dat de wettelijke geluidsberekeningen van het Rijk niet adequaat zijn. Het Rijk is waarschijnlijk ook niet bereid andere berekeningen toe te passen. Zou het niet beter zijn dat de provincie daarin het initiatief neemt en zelf berekeningen laat uitvoeren, zodat er juiste beoordeling plaatsvindt van de alternatieven aangaande leefbaarheid?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is nu precies hetgeen je niet zou moeten willen doen als je praat over het bieden van rust en zekerheid voor de burgers. Er worden dan nog meer cijfers geproduceerd, die weer voor verschillende uitleg vatbaar zijn en die weer leiden tot discussies tussen de bevoegde gezagen. Ik stel voor dat we ons houden aan het wettelijk kader. Ik begrijp de opdracht van de Staten dat ik mij ten eerste heb in te spannen om de bovenwettelijke maatregelen zoveel mogelijk waar te maken.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij dat die onrust juist sterker wordt als men weet dat die geluidsberekeningen niet adequaat zijn. Je kunt een hoop onrust wegnemen door de juiste berekeningen uit te voeren.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Bodewitz overtuigt mij niet, want wij hebben gewoon te handelen naar de wet. Ik ben bereid uit te leggen – dat is heel lastig – dat we moeten voldoen aan de wet en er tegelijkertijd bij te vertellen dat we proberen meer te doen dan wettelijk noodzakelijk is.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als ik de discussie tussen de gedeputeerde en mevrouw Bodewitz en mevrouw Versteeg goed beluister, dan zegt de gedeputeerde eigenlijk dat hij mijn oproep om de leefbaarheid en de gezonde leefomgeving leidend te laten zijn wel kan ondersteunen, maar dat Rijkswaterstaat dwars ligt.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb gezegd dat wij medebe-

voegd gezag zijn. Dat houdt in dat wij meepraten en proberen zoveel mogelijk mee te sturen op iets waarin uiteindelijk het Rijk leidend is. Het heeft dan niet erg veel zin met elkaar technische discussies aan te gaan over cijfers, want daarin zul je geen gelijk krijgen, maar met name in het overleg over alle maatregelen mee te blijven denken en mee te zoeken naar oplossingen die ervoor zorgen dat de leefbaarheid vooruit gaat. Aan het einde is het het Rijk dat beslist. Wij zijn medebevoegd gezag en wij zijn niet alleen het bevoegd gezag. Het Rijk maakt het ontwerptractébesluit en de regio probeert zoveel mogelijk vanuit het regionaal belang mee te denken. Het regionaal belang bestaat, buiten de doorstroming, uit het maken van een goede inpassing.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof de gedeputeerde daarin. De doelstelling is de verbetering van de leefbaarheid. Daarvoor moeten we heel hard ons best doen. We kunnen het pas zeker weten als we ook de juiste gegevens hebben. De discussies zijn daarvoor juist heel relevant.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het lastige blijft dat cijfers zijn zoals ze zijn. Daaraan kan ik hier niets veranderen. Ik roep op daarvoor naar uw fractie in de Tweede Kamer te gaan, zodat zij kan zorgen dat de wettelijke kaders worden veranderd. Als die kaders veranderd zijn, heb ik meer armslag. Op dit moment is dit de ruimte waarmee ik het moet doen. Ik wil dan liever naar de burgers niet het beeld uitstralen waarin we ze iets voorhouden dat we niet kunnen staven en wat aan alle kanten continu bestreden kan worden. Ze zouden dan een speelbal worden tussen getallen. Dat moet je uiteindelijk niet willen.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als de gedeputeerde belooft dat hij naar zijn Tweede Kamerfractie gaat, dan zal ik naar de mijne gaan.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik blijf mij wenden tot de minister. Wellicht dat de fractie van de VVD zich wil wenden tot haar Tweede Kamerfractie.

Ik wil nog ingaan op de opmerkingen over het instellen van een snelheid van 80 km/h op de

NRU en in hoeverre we daarmee doorgaan. De instelling van 80 km/h is nog steeds een van de 800 varianten die in de tweede fase van de MER meegenomen worden. Er wordt nog steeds bekeken of het een maatregel is die genomen kan worden. Daarover is op dit moment nog geen besluit genomen. Ik neem dus de opmerkingen op dat punt mee.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het rapport van Must aangehaald. Daarin valt uit de tekeningen af te leiden dat het onhaalbaar is voor 100 km/h tunnels toe te passen. Daarvoor zijn niet eens berekeningen nodig. Als je kiest voor 100 km/h, dan kies je voor een verhoogde ligging van de NRU. Je hebt dan ineens een heel andere karakter van de weg, terwijl je met een lagere snelheid wel het huidige karakter kunt behouden en daaraan zelf nog groene verbindingen toevoegen. Ik heb het zo gelezen dat 100 km/h eigenlijk een ingreep is die je niet zou moeten willen. Dat is misschien wat anders dan uit verkeerstechnische berekeningen komt, maar dit gaat meer over de landschappelijke inpassing. De heer Van Lunteren is daarvoor weliswaar niet de gedeputeerde, maar het kan wel meegewogen worden. Hoe kijkt de gedeputeerde daar tegenaan?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb op een gegeven moment gevraagd, zoals ik dat ook in de ad hoc commissie al heb gezegd, de rijksadviseur voor de infra bij dit project te betrekken. Die inbreng is mede een punt in de discussie. Ik heb mij wel te laten leiden door de technische ontwerpen. Must heeft een impressie getekend, zonder enige belemmering van technische haalbaarheid en betaalbaarheid. Uiteindelijk komen alle 800 varianten steeds dicht bij elkaar, waardoor een beeld ontstaat op basis waarvan ik dan de vraag kan beantwoorden. Op dit moment kan ik dat met goed fatsoen niet doen. Het antwoord zou dan alleen op gevoel gebaseerd zijn en ik neem aan dat er bestuurd moet worden op basis van objectieve en meetbare waarden en daarna daar eventueel een politiek oordeel aan te verbinden.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde kan dus voor de bewoners van Overvecht en de omliggende gebieden de angst

niet wegnemen dat er een verhoogde weg met geluidswallen aangelegd wordt?

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Fastl zou die angst niet onnodig kunnen aanwakkeren, omdat dit absoluut niet aan de orde is.

Mevrouw Blom heeft opmerkingen gemaakt over de betaalbaarheid en het risico dat zaken niet worden uitgevoerd. Ik wil via haar de oproep doen dat wij blijven zorgen dat dit proces wel de snelheid houdt. Als we snel naar de besluitvorming toe kunnen, hebben we meer zekerheid dat de middelen beschikbaar komen en het plan met de overkluizing overeind kan blijven. Het helpt dus niet extra vertragingen op dat vlak in te bouwen.

Er is een aantal vragen gesteld die buiten de MER liggen. Een aantal statenleden heeft de KvU 2.0 gememoreerd. De KvU 2.0 is een vervolg op de eerdere KvU, waaraan ik de KvU+ heb ontleend. Daarin worden stappen gezet op het gebied van openbaar vervoer. Het is voor ons op dit moment nog enigszins onduidelijk wat de 2.0-variant doet. In de afgelopen weken hebben wij veel gediscussieerd met het Rijk en de regionale partners om een aanbod te doen om te kijken of we de KvU 2.0 mee kunnen nemen. Wij zijn daarbij wel afhankelijk van de mensen van de KvU ons kunnen aanleveren. Wij doen daarbij het verzoek standvastig te zijn in wat zij willen, want als er iets in wordt gestopt dat financieel niet haalbaar is en het wordt er daarna alleen financieel uitgehaald en de onderliggende berekeningen niet meer kloppen, dan kunnen wij niets en dan kunnen we ook niet vergelijken. Inmiddels ligt er een brief klaar waarin wij het aanbod doen de KvU 2.0 door te rekenen op basis van hetgeen zij ons inhoudelijk aangeven wat zij van ons verwachten. Dat is wel gemaximeerd omdat dit soort dingen veel geld kost. Ik heb begrepen dat de stad Utrecht daaraan nog iets zou willen toevoegen. Wij waarderen dus de inbreng van buiten, maar wij moeten wel verder in het traject. Ik ben er dus geen groot voorstander van continu vast te blijven houden aan de KvU, aangezien het wordt opgepakt in het traject van het MIRT-onderzoek.

Dat is meteen de brug naar de provinciale fiets-snelwegen van de heer Van Ee. Wij doen de heer

Van Ee een plezier buiten de huidige plannen om. Er komt op korte termijn een voorstel naar het college over een project voor een fietssnelweg bij Amersfoort en Veenendaal. Hij wordt dus op zijn wenken bediend.

Over A12BRAVO en het dynamisch verkeersmodel antwoord ik dat het elementen zijn die losstaan van de studies waarmee we nu bezig zijn. Ik wil die zaken ook zo blijven bezien. Ik wil er te allen tijde in de commissie over spreken, maar ik denk dat ze op dit moment binnen de huidige discussie niet relevant zijn. Ik heb al verteld dat het dynamisch model met name bedoeld is om te kijken welke effecten uit de plannen een doorwerking hebben op de regionale projecten. We zullen dat dus moeten bezien, waarna we hierover los van de projecten uit A12BRAVO zullen spreken. Ik kan dus op dit moment geen toezegging doen op dit vlak.

Daarnaast, zeg ik tegen mevrouw Bodewitz, niet nog meer varianten in te dienen, want er zijn er al 800.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag nog van de gedeputeerde weten hoe de bestuurlijke afstemming met Utrecht is over de KvU 2.0. Ik krijg uit de media de indruk dat de gemeente Utrecht er helemaal voor gaat.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! "Deze brief schrijf ik u als voorzitter van het UVVB." De gemeente Utrecht is daarin vertegenwoordigd.

De heer FASTL (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het CDA heeft gesproken over de fietssnelwegen. Het lijkt mij een mooi initiatief daaraan iets te doen. Ik vroeg bij het dynamisch model om meer inzichtelijk te krijgen wat er gebeurt op de toevoerwegen naar de provinciale wegen. Het kan namelijk zo zijn dat het verkeer daar zo veel toeneemt dat het fietsverkeer zoveel belemmerd wordt dat het percentage fietsers terugloopt. Dan heb je het tegenovergestelde van het doel bereikt. Je zult dan zien dat de fietsers in de auto stappen in plaats dat de automobilisten wellicht op de fiets stappen. Het dynamisch model is daarvoor belangrijk, maar het is ook belangrijk voor de doorrekening van de KvU 2.0. Kan de gedeputeerde bevestigen dat de complexiteit zo groot is dat die berekeningen

noodzakelijk zijn om een weloverwogen afweging te kunnen maken.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Met elk model blijft het probleem altijd dat met elk model weer nieuwe modellen kunnen ontstaan. Ik denk dat het goed is de besluitvorming te blijven baseren op en de KvU te blijven vergelijken met het model. Dat is met vorige projecten ook gebeurd. Het lijkt mij niet verstandig elke keer van model te wisselen. Er is ook een opmerking gemaakt over schoner rijden en daaraan wat te doen. Ik vind het wel aardig om nu in de Staten alvast aan te kondigen het voornemen en de ambitie die ik op dit punt heb om binnen een jaar in elk geval twee elektrische oplaadpunten te hebben. Wij zijn nu druk doende op dit punt met de gemeenten een bestuursovereenkomst te sluiten.

De VOORZITTER: Wenst iemand in de tweede termijn nog het woord te voeren?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog even nagedacht over wat ik met mijn motie ga doen. Ik denk dat het goed is naar onze inwoners het signaal af te geven dat in elk geval de provincie de gezonde leefomgeving centraal wil zetten. Ik dien dus de motie in. Volgens mij zit er in de motie voldoende ruimte om hem zo in stemming te brengen, maar misschien is er nog een kleine aanpassing nodig.

Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag of de gemeente Utrecht bevoegd gezag blijft. De NMU heeft ons verteld dat dit niet zo is.

Motie M1 (SP, GroenLinks, D66, PvdA, PvdD):
bovenwettelijke maatregelen geluid

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2010;

constaterende:

- de uitkomsten van de eerste fase MER;
- de wettelijke normeringen en metingen ten behoeve van geluid en inpassing;

overwegende:

de onrust onder bewoners over leefbaarheid van hun directe woonomgeving;

*verzoeken het college:
een gezonde leefomgeving van de omwonenden rond
de planstudiegebieden leidend te laten zijn in de
vervolgstappen, ook als ruimtelijke normen ruimte
bieden voor een ongezonde mate van geluidshinder
en de vervuiling.*

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en verspreid.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat als de gedeputeerde zegt dat er al 800 varianten zijn niet, nog meer varianten in te dienen. Natuurlijk is het moment waarop zo'n voorstel naar hem toe komt niet zo gelukkig gekozen, maar het voorstel kan natuurlijk wel een enorme impact hebben. Het betekent een enorme bezuiniging, waardoor OV-maatregelen veel meer haalbaar zullen zijn. We zullen dan geld overhouden waardoor we maatregelen kunnen treffen die we zeker nog willen treffen. Ik vrees dat als dit doorgaat zoals de plannen nu voorliggen, er absoluut geen geld meer zal zijn voor allerlei leefbaarheidsmaatregelen en OV-maatregelen. Juist een dergelijke variant zou die mogelijkheid nog open laten. Ik pleit er dus voor toch die mogelijkheid op subtiele wijze in te brengen.

De heer SNYDERS (MU): Mijnheer de Voorzitter! Mooi Utrecht heeft in het verleden nadrukkelijk gepleit voor een trendbreuk. We zien dat we een heel lawaaiige draak aan het optuigen zijn rondom de stad Utrecht. Hoe we het wenden of keren, het lawaai zal niet verminderen, de overlast zal niet verminderen en, de burgers zullen eronder lijden. Dit beeld gebruik ik tegenover alle cijfers die we gaan toetsen en door elkaar husselen. Dan zijn er nog 800 varianten. Uiteindelijk kiezen we iets en wat blijkt? Het resultaat is dat er toch wel meer onvrede en lawaai is. Het kindje dat negen maanden geleden opgestart is en geboren dreigt te worden, is gewoon een heel lawaaiig en vervelend kindje. Dat moeten we niet willen. Het pleidooi van Mooi Utrecht is nadrukkelijk: er moeten nieuwe en andere concepten worden ontwikkeld dan wat nu voorligt, ondanks de gigantische inspanning en creativiteit die wordt betracht binnen

bestaande randvoorwaarden. Dit voldoet niet voor Mooi Utrecht.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil eerst nog even ingaan op de vijfde variant. Ik wil er eigenlijk niet inhoudelijk op ingaan en het beperken tot het punt dat alle varianten nu in zicht zijn. Als extra varianten worden aangedragen, worden die eigenlijk altijd in de ambtelijke voorbereidingsgroep meegenomen. Op het punt van de financiën wil ik niet de illusie wekken dat de financiën die daar vrijkomen, zullen worden ingezet voor openbaar vervoer, omdat die middelen bestemd zijn voor rijkswegen en de inpassing daarvan. Een verschuiving naar inpassing is misschien nog mogelijk, maar niet naar openbaar vervoer. Die verwachting wil ik in elk geval wegnemen.

Van de motie zoals deze er nu ligt, wil ik zeggen dat ik hem ten zeerste ontraad. De motie is onuitvoerbaar. Als de motie gewijzigd wordt, kan ik mij er nog iets bij voorstellen, maar het lijkt mij niet dat ik de heer Bersch moet adviseren hoe hij een motie moet schrijven.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag weten waarom de motie onuitvoerbaar is. Het verzoek aan het college is de gezonde leefomgeving leidend te laten zijn in de stappen die de Staten nemen.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het probleem zit inderdaad in het woord 'leidend'. Het betekent dat je op basis daarvan zou besluiten. Ik wil de suggestie meegeven dat de Staten uitspreken dat zij vragen aan de gedeputeerde om blijvend in te zetten op bovenwettelijke maatregelen voor de leefbaarheid en inpasbaarheid. Als dat de strekking van de motie wordt, kan ik mij voorstellen dat ik positief over de motie zou kunnen adviseren.

De VOORZITTER: Mijnheer Bersch, waartoe leidt dat?

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Om dat te doen, zou de vergadering geschorst moeten worden. De motie komt pas tegen het einde van de vergadering in stemming.

De VOORZITTER: Dat kan, inderdaad. Ik sluit de beraadslaging en de motie komt later in deze vergadering aan de orde.

Ik schors de vergadering. De heer De Vries zal na de schorsing het voorzitterschap overnemen.

Schorsing van 15.50 uur tot 15.59 uur.

De heer De Vries neemt het voorzitterschap over.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Statenvoorstel amendement beperken overstromingsrisico's

Mevrouw DEKKERS (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het was in 2006 dat de VVD bij de begrotingsbehandeling 2007 het amendement 'Beperking overstromingsrisico's bij regionale keringen' heeft ingediend. Hiervoor is een bedrag van € 700.000 beschikbaar gesteld. Het amendement werd breed gedragen. Ook onze fractie heeft hiermee ingestemd.

Anno 2010 blijkt dat het bedrag niet helemaal besteed is. Er rest nog een bedrag van € 128.000, waarvan nu in het voorstel staat onder 'Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven' voor besteding hiervan in de eerste plaats die bedrag in 2011 in het kader van het amendement ingezet kunnen worden. Ten tweede zou het ingezet kunnen worden voor het Deltaprogramma. Dat acht het college wenselijker. Uit de beantwoording van de vragen die door de fracties van het CDA, de VVD en de PvdA gesteld zijn, waarin gevraagd wordt aan welke projecten het geld in 2011 besteed zou kunnen worden, stelt u dat er geen projecten meer zijn die vallen onder het in het amendement genoemde kader. Dit lijkt in tegenspraak met elkaar. Kunt u ons duidelijkheid verschaffen? Zijn er nu wel concrete projecten waaraan dit geld besteed kan worden in 2011 en zo ja, welke zijn dit?

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het amendement dat in 2006 is ingediend had de bedoeling niet alleen de problematiek aan de orde te stellen, maar ook om concreet de schop in de grond te krijgen, namelijk om te voorkomen dat de mensen natte voeten zouden krijgen als er weer eens een hevige regenbui zou zijn

of een doorbraak van een dijk. De gedeputeerde heeft bij de uitvoering daarvan een aantal goede stappen gezet. Nu blijft er € 128.000 over. Dan zou je zeggen: "Hoera, dan hebben we het goed gedaan als alle projecten waren uitgevoerd." Hoe komt het dat die € 128.000 is overgebleven? Het bedrag is overgebleven doordat de waterschappen niet de capaciteit hadden om uitvoering te geven aan wat wij beoogden. Dat zegt iets positiefs over de provincie en ik laat aan u, voorzitter, wat dat zegt over de waterschappen. Gebrek aan capaciteit? Je zult maar de bewoner zijn die drijfmaten voeten krijgt als de waterschappen geen capaciteit hebben.

De gedeputeerde heeft in zijn argumentatie ook aangegeven dat als je kijkt naar de projecten die zijn ingezet, dan voldoet dat aan de uitvoering van het amendement. Als hij kijkt wat eventueel nog zou kunnen, dan ziet hij niet echt een noodzaak om dat te doen omdat het initiatief wellicht bij anderen kan plaatsvinden. Dat is voor hem de reden de Staten te vragen het bedrag over te hevelen naar het programma voor de Deltawerken. Ik heb daarbij wel een kanttekening. Ik wil met de gedeputeerde meegaan, maar de gedeputeerde moet mij dan wel overtuigen dat hij bij het overhevelen van dat geld, het geld gebruikt voor concrete projecten die betrekking hebben op de zaken die in de provincie Utrecht spelen. Waarom ben ik niet geheel gerust daarover? Omdat in het lijst van mogelijke zaken die genoemd worden in het kader van het Deltaproject wordt gesproken over onderzoek hier, rapport daar, nader overleg met deze en gene. Dat allemaal in het kader van de aanpak van de Randstad. Ik realiseer mij dat wij onderdeel zijn van de Randstad, maar het kan niet zo zijn dat die € 128.000 van ons binnen het Randstadgebieden besteed worden aan projecten in Noord-Holland. Ik wil graag van de gedeputeerde horen of dat geld daadwerkelijk binnen het kader van de Deltaprojecten gebruikt wordt binnen de provincie Utrecht en of het gebruikt kan worden voor concrete projecten. Ik hoor graag de voorbeelden van de gedeputeerde.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Enige tijd geleden hebben de Staten een amendement aanvaard om € 700.000 beschikbaar te stellen voor de regionale keringen.

Toen de Staten dat besloten, was het absoluut ook aan de orde. In de afgelopen jaren zijn diverse projecten ingediend. De Staten zijn steeds op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van de projecten. Zo zijn qua onderzoek de bestedingen aan de regionale keringen goed uitgevoerd.

Voor 2010 staat nog een aantal projecten op de agenda. Ik kan mevrouw Dekkers verzekeren, het staat ook in de antwoorden, dat die projecten dit jaar nog worden uitgevoerd. Zoals u weet, loopt het programma tot eind 2010. Dan blijft er nog € 128.000 over. Het valt onder het budget Waterveiligheid.

Omdat het een bedrag is dat de Staten bij amendement beschikbaar hebben gesteld, moet ik terug naar de Staten om te vragen of ik dat geld mag gebruiken voor de projecten die nu spelen in het kader van het Deltaprogramma. Dit is een landelijk programma op basis van het rapport van Cees Veerman, de oud-minister van LNV. Inmiddels is de heer Kuiken benoemd tot Deltacommissaris. Hij de oud-secretaris-generaal van het ministerie van verkeer en waterstaat. Hij zal de komende kabinetten adviseren hoe wij in Nederland in de komende decennia verder zouden kunnen leven.

Het programma is onderverdeeld in kleinere programma's. Daarin speelt de provincie Utrecht een rol.

De provincie speelt een rol bij de zuidelijke randmeren van het IJsselmeer. Dat heeft te maken met het idee het peil van het IJsselmeer te verhogen met anderhalve meter. De Staten kunnen zich voorstellen wat dit betekent voor de aanliggende provincies. Ook bestaat het idee om het peil in het Markermeer en het IJmeer met 50 tot 60 cm. te verhogen. Dat raakt direct de provincie Utrecht, met name de gebieden van de zuidelijke randmeren bij de gemeenten Eemnes, Bunschoten-Spakenburg en Amersfoort. De provincie neemt deel in dat project en is bezig na te gaan wat de gevolgen zijn van de ideeën om het peil te verhogen. Dit is dus een puur Utrechts belang.

Het tweede punt heeft te maken met de dijkkring 15 in de Lopikerwaard, waarin de primaire keringen langs de Lekdijk in het kader van het Deltaprogramma verstevigd en verhoogd moeten worden. Ook dat is een Utrechts project, waarin Utrecht

samen met het deelprogramma Randstad probeert de Randstad te bekijken vanuit het Gelderse gebeuren, via Utrecht naar Noord- en Zuid-Holland. Het gebruik heeft dus te maken met dijkkring 15 in de Lopikerwaard om die in te bedden in het project Centraal Holland, zodat wij bij de vaststelling van het Deltaprogramma door de commissie Kuiken met de Lopikerwaard stevig in het dossier zitten.

De heer SNYDERS (MU): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde vragen of voor dit werk al niet een bedrag begroot is. Zo niet, dan ligt er een opgave waaraan nog geen budget gekoppeld is.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is op zichzelf juist. De Deltaprogramma is nieuw en is vorig jaar en dit jaar vastgesteld. Er lopen al studies en onderzoeken en er werken stuurgroepen om te zien hoe het Deltaprogramma kan worden ingevuld. Mijn voorname is om in de voorjaarsnota 2011 daarvoor geld te vragen. Nu vraag ik om de gelden die overblijven van de uitvoering van het amendement te gebruiken voor de projecten die al gestart zijn. Daarin participeert de provincie omdat het Utrechts belang groot aanwezig is

De heer SNYDERS (MU): Mijnheer de Voorzitter! In een huis aan huisbericht van de provincie heb ik, toen het over water ging en het robuust omgaan met de gevaren daarvan en daarvoor voorzieningen te treffen, aangegeven dat in feite de peilstijging van 1,5 meter van het IJsselmeer volgens Mooi Utrecht toch wel een heel zware aanslag op het geheel kan zijn. Is het denkbaar dat de provincie het bedrag van € 128.000 gebruikt voor het zoeken naar mogelijke andere concepten dan wat nu voorligt? Het bedrag is in feite een stukje vrije ruimte. Mogelijk kunnen we dan ook de alternatieven bekijken die nu niet voorliggen.

De heer BALEMANS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Als ik de gedeputeerde goed beluister, wordt dan het bedrag van € 128.000 in zijn visie gebruikt voor de problematiek van dijkkringen 15 en 44 van de Kromme Rijn. Het gaat dan om concrete projecten. Als hij die toezegging doet, ben ik tevreden.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer

de Voorzitter! Dat is juist. Het gaat om concrete projecten voor de dijkringen 15 en 44. De heer Snyders vraagt of er alternatieven zijn. Ik kan daarop geen antwoord geven, want het gehele programma moet nog ontwikkeld worden. Wij zijn nu bezig de dijkringen 14 en 44 primair in het programma op te nemen. Dat is op dit moment bekend en daarnaar wordt op dit moment onderzoek gedaan. Daarvoor is geld nodig om de belangen van de provincie Utrecht te behartigen. De alternatieven kunnen op termijn komen.

Het derde punt is de zoetwatervoorziening. Dat is heel belangrijk. U herinnert zich de beroemde zomer van 2003 toen de dijk in Wilnis inzakte. Dat had ook te maken met problemen bij de zoetwatervoorziening voor het westen van Nederland. U weet dat de verzilting toeneemt en daarmee kunnen wij ook te maken krijgen. Nu kijken we of gebieden zelfvoorzienend kunnen zijn voor de zoetwatervoorziening. Ook bekijken we hoe de provincie Utrecht doorleverancier kan zijn voor het westen van het land en de eigen provincie. Deze drie projecten komen op basis van het bedrag van € 128.000 mooi in beeld.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval, zie ik. Ik sluit hierbij de beraadslaging.

Statenvoorstel deelname in de Stichting Climate Innovations.

De VOORZITTER: Voor dit voorstel zijn geen sprekers aangemeld.

Statenvoorstel project optimalisatie subsidiesstroom/algemene subsidieverordening.

De VOORZITTER: Ook voor dit voorstel zijn geen sprekers aangemeld.

Statenvoorstel verbeterplan Bestuurskrachtmeting.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wij willen het college en de gedeputeerde complimenteren met het Verbeterplan bestuurskrachtmeting. Ik heb eerder het aforisme van de heer Stufflebeam aangehaald: "Evaluation is not to prove, but to improve." Ik vind dat het college

dit ter harte heeft genomen en na alle evaluaties heeft gekeken wat er verbeterd kan worden. De fractie is blij dat het college de aanbevelingen van de visitatiecommissie serieus heeft genomen en ons inzicht heeft gegeven hoe hiermee aan de slag gegaan kan worden en aan de slag is gegaan. Ook kunnen we ons vinden in de korte aanvullende notitie die ingaat op de beraadslaging in de commissie BEM.

Er resten mij nog twee korte kanttekeningen. Het college hanteert bij het hoofdstuk Integraliteit de drieslag people, planet en profit als een afwegingskader voor beleidvorming en –verantwoording. Eerder heb ik al gezegd dat ik liever het Nederlands zou gebruiken omdat er een zekere ontwikkeling zit in dat vakgebied, die spreekt over mens, milieu en maatschappelijk toegevoegde waarde. Ik wil nog eens onderstrepen dat de term 'maatschappelijk toegevoegde waarde' meer geëigend is voor publieke overheden en maatschappelijke organisaties en ook omdat het een verwijzing is naar een trend die je ook in Nederland ziet om weer een beetje van het Angelsaksische denken naar het Rijnlandse denken op te schuiven en meer vanuit de maatschappelijke waarden te denken dan vanuit de 'profit'; dat is wat meer voor een ondernemer en het ondernemersrisico. Om te voorkomen dat er steeds nieuwe afwegingskaders worden gemaakt, moet de drieslag worden uitgelijnd met de afspraken over de presatie-indicatoren en de Staat van Utrecht.

In de commissie is uitgebreid beraadslaagd over de opmerkingen van de visitatiecommissie over onze lobby in Den Haag. Ik wil opmerken dat de effectiviteit van die lobby centraal moet staan. Of je nu afdelingshoofd heet of directeur, roept bij ons de opmerking op: "What's in a name?" Mocht het zo zijn dat duiding van de structuur in Den Haag moet worden geoptimaliseerd, dan is dat natuurlijk uitstekend. Ik zou zeker, nu we uitdrukkelijk hebben gekozen voor een bepaalde structuur, niet naar aanleiding van dat soort aanbevelingen de structuur en de organisatie willen wijzigen.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! We hebben al heel uitgebreid gesproken over het rapport van de visitatiecommissie. Toen heb ik al

veel kanttekeningen geplaatst en opmerkingen gemaakt bij de conclusies in het rapport. Ik vind het prettig dat na alle besprekingen het college met een voorstel komt dat heel erg tegemoet komt aan wat ik heb ingebracht. Ik zie dat niet terug in het statenvoorstel, maar ik heb begrepen daarvoor straks een amendement wordt ingediend.

Ik wil nog wat zeggen over een onderwerp waarover ik ook in de commissie al wat heb gezegd: het kijken naar het oosten, naar Food Valley. Ik het statenvoorstel staat dat het terugkomt bij de kadernotitie over samenwerking van december 2010. Ik denk dat het heel goed is er dan over te spreken, omdat het dan gaat over de keuze van het inhoudelijke profiel van de provincie. Ik ben blij dat we daarvoor nu een concrete datum hebben. Dat verwacht ik ook voor de samenwerking in de Randstad. Ik ben benieuwd wat het kabinet daarover zal zeggen. Misschien kunnen er we er in december dan gelijk over spreken.

De fractie gaat akkoord met het voorstel, met uitzondering van hoofdstuk 5 van het rapport 'Van spiegel naar venster'. Ik zal daarover straks nog een stemverklaring afleggen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van GroenLinks is tevreden met de uiteindelijke reactie van het college op de bestuurskrachtmeting van ongeveer een jaar geleden.

De eerste reactie van het college had naar onze mening teveel tevredenheid over hoe het ging. Stapsgewijs heeft het college zich gerealiseerd en dat ook neergelegd in het stuk dat er nog het nodige te doen is, dat er nog werk aan de winkel is. Ik wil hier ook nog een keer zeggen dat er werk aan de winkel is om de cultuur naar het dualisme te krijgen en het monisme achter ons te laten. De bestuurskrachtmeting legt hierop verschillende malen de vinger. De werkgroep Balemans moet in de komende maanden nog een aantal stappen kunnen zetten.

In de commissie BEM is er al het nodige gezegd over het verbeterplan. Ik herhaal dat niet. Het college stemt in met veel van de opmerkingen, dat het verbeterplan geen basis is voor nieuw beleid. Er is toegezegd het plan op die punten te wijzigen. In de toelichting bij het statenvoorstel verwoordt het college nogmaals deze opvatting, maar het verbeterplan zelf is niet gewijzigd. Omdat het

besluit echter onverkort naar het verbeterplan verwijst, lijkt het ons correct in het besluit mee te nemen dat het college de naar voren gebrachte punten overneemt. Om die reden wil ik een amendement indienen. Vanochtend bleek mij dat het amendement nog niet geheel 'Balemansproof' is, want het is nog klassiek geschreven met eerst de overwegingen en dan de conclusies. De nieuwe format schrijft voor dat we eerst de conclusie trekken en dan de toelichting geven. GroenLinks is een principiële, maar toch ook lerende organisatie en dus krijgen we dat wel onder knie. Ik hoop dat de Staten voor dit moment de verkeerde format willen accepteren. Het amendement heeft als strekking dat wordt toegevoegd: "... met inachtneming van de in de bij dit statenvoorstel gevoegde toelichting opgenomen reactie van het college van GS op de bespreking in de commissie BEM." Dan is het ook voor het nageslacht duidelijk hoe wij dit verbeterplan moeten lezen.

Amendement A1 (GL): verbeterplan Bestuurskrachtmeting

De Staten van Utrecht, bijeen op 27 september 2010 ter bespreking van het Verbeterplan Bestuurskrachtmeting (PS2010BEM14);

overwegende dat:

- *in de commissie BEM dd. 13 september 2010 het conceptverbeterplan uitvoerig besproken is en voorzien van een aantal kanttekeningen, onder andere inhoudende dat het verbeterplan geen aanzetten voor nieuw beleid zou mogen bevatten en de samenhang met onder andere Strategie 2040 sterker zou dienen te zijn;*
- *het college bij die vergadering gemeld heeft het eens te zijn met deze kanttekeningen en toegezegd heeft het statenvoorstel in die zin aan te passen;*

constaterende dat:

in de toelichting op het conceptbesluit de instemming van het college met de gemaakte kanttekeningen nogmaals bevestigd wordt, maar dat het verbeterplan niet gewijzigd is en het besluit er onverkort naar verwijst;

besluiten:

het conceptbesluit te wijzigen in:

'Het Verbeterplan bestuurskrachtmetering provincie Utrecht 'Van spiegel naar venster' vast te stellen, met inachtneming van de in de bij dit statenvoorstel gevoegde toelichting opgenomen reactie van het college van GS op de bespreking in de commissie BEM.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie):
Mijnheer de Voorzitter! Het is een goede zaak dat de provincie zichzelf een spiegel heeft voorgehouden – ik heb dat al eerder gezegd – en dat dit leidt tot een verbeterplan. Het college en de Staten durven zich daarbij kwetsbaar op te stellen en dat vergt enige moed. Het structureel en gestructureerd bezig zijn met het verbeteren van het eigen functioneren is gewoon een goede zaak. Het verbeterplan is in de commissie BEM nadrukkelijk aan de orde geweest. Naar aanleiding daarvan hebben GS via het nieuwe statenvoorstel en de aanbiedingsbrief gereageerd. De ChristenUnie kan zich goed vinden in deze reactie. Zij is dan ook benieuwd naar de reactie van het college op het amendement.

De fractie van de ChristenUnie is niet van mening dat er extra aandacht dient te zijn voor de vormgeving van de Haagse lobby. Het is het resultaat dat telt. Het is GS er alles aan te doen om het resultaat van de lobby hoe dan ook vorm te geven en zo optimaal mogelijk te laten zijn. Dat zal GS doen afhankelijk van de omstandigheden. De ChristenUnie heeft geen reden te veronderstellen dat de lobby of de vormgeving daarvan, gemeten naar de effecten niet zou deugen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van D66 is blij dat Gedeputeerde Staten inmiddels ook erkennen dat de conclusies van de visitatiecommissie niet vrijblijvend en ongegrond zijn. Dat beeld doemde wel op uit het persbericht dat destijds als eerste reactie op het rapport de wereld is ingeslingerd. Toch is het jammer te moeten constateren dat Gedeputeerde Staten, gehoord hebbende de discussie in de commissie BEM, niets gewijzigd heeft in het verbeterplan. Het amendement van GroenLinks zal dat nu in feite moeten herstellen. Wij zijn niet overtuigd van de afwachtende opstelling van Gedeputeerde Staten jegens de Randstadsamenwerking. Wij zijn kritisch over de democratische controle van Provinciale Staten in het kader van het programma Randstad

Urgent. De samenwerking in de Randstad dient niet nadrukkelijk afhankelijk gesteld te worden van de luimen van een nieuw kabinet. Het profiel voor de provincies, waaraan Gedeputeerde Staten zelf refereren, is helderder. Wij pleiten derhalve voor een assertieve en actieve rol van Utrecht binnen Randstadverband. Bouw zelf een programma dat voortzet wat nu reeds in gang is gezet en doe een niet te weigeren aanbod aan het nieuwe kabinet. Vergeet Provinciale Staten niet in te bedden.

D66 vindt het beoordelen van het integraal werken in de provincie Utrecht behoren tot de essentie van een verbeterplan. Dat moet professioneel getoetst worden. Dat dient niet te gebeuren op basis van een 'diner pensant', hoe onderhoudend een dergelijke exercitie ook mag zijn. Daar dient D66 het volgende amendement voor in.

Amendement A2 (D66): verbetervoorstel 4

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2010 ter behandeling van het statenvoorstel 2010BEM85, inzake Verbeterplan bestuurskrachtmetering "Van spiegel naar venster";

besluiten:

het verbetervoorstel 4 op pagina 20 als volgt te wijzigen: te schrappen de woorden "door hen hierover te bevragen." en te vervangen door de woorden "door dit middels een externe, professionele en onafhankelijke toetsing te beoordelen."

Toelichting:

Het keuren van je eigen vlees doe je niet zelf, maar laat je door anderen doen. Dit om te voorkomen dat er een zelfde discussie ontstaat over de kwaliteit van onze lobby: die werd immers door de visitatiecommissie als ontoereikend beoordeeld, maar door eigen bevraging van externen als effectief beoordeeld.

Voorts vinden wij dat de toegezegde evaluatie van de lobbyactiviteiten ook professioneel dient plaats te vinden. De beoordeling van onze lobby zoals die uit de 'diner pensant' naar voren komt, is volstrekt onvoldoende. Wij citeren Gedeputeerde Staten in het voorwoord van het Haags Alarm: "Het belang om overtuigend prioriteiten te stellen voor succesvolle lobbytrajecten richting het Rijk. De provincie Utrecht is een presterende en lerende provincie en

gaat met flair en wijsheid een nieuwe college- en kabinetsperiode in om voor Utrecht belangrijke projecten waar te maken."

Wij verzoeken Gedeputeerde Staten om een aanvullende toezegging dat de toetsing van de provinciale lobbytrajecten extern en professioneel zal plaatsvinden.

Ten slotte pleiten wij ook voor het integraal inbedden van Europebeleid in het Provinciehuis. Europa kan en mag niet de hobby van een collegelid zijn. Alle collegeleden moeten betrokken zijn bij dit onderwerp. Dan krijg je ook binnen de organisatie voldoende inbedding en draagvlak.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het lastige van de nieuwe werkwijze is dat ik de amendementen nog niet gezien heb. Ik kan dus ook moeilijk ingaan op de tekst van de amendementen. Dat is ook lastig naar aanleiding van wat erover gezegd is.

Ik ben blij met de positieve reacties van de fracties op het proces rond het verbeterplan. Ik kan niet genoeg benadrukken dat we het over een proces hebben. In de reacties zien we dat we eenzelfde proces ook doen: we hebben eerst een conceptplan, we gaan in op elkaars toevoegingen en zo komen we tot een beter plan. Ik denk dat het een goede zaak is om op die manier met elkaar bezig te zijn om bij dit onderwerp stappen te zetten. Hetzelfde zien we in de organisatie gebeuren. Het is een integraal proces en iedereen is erbij betrokken. Er is veel enthousiasme om stappen te zetten. Die stappen zullen blijvend gezet moeten worden. Met dit plan zijn we niet klaar; het is in feite de start van wat er nog gaat komen.

De heer Buiting heeft gesproken over people, planet, profit. Op een gegeven moment wordt het een afgevlakte term. Als je profit zet tegenover maatschappelijke waarde, dan hoeven we allemaal er niet lang over na te denken dat maatschappelijke waarde iets in zich heeft waar we wat meer mee kunnen dan de profit. Ik ben blij dat de people in de afweging, dat zien we ook gebeuren, steeds meer eer krijgt. Wij hebben met de people, planet, profit aangesloten op een discussie die wereldwijd gevoerd wordt. Ik zou zeer voor een eigen Nederlandse term zijn, maar je maakt het je

daarmee ook gelijk lastig als je aansluiting zoekt.

Naar aanleiding van de opmerkingen over de lobby in Den Haag merk ik op dat onze organisatie een organisatieverandering heeft doorlopen. Je moet daarbij kijken wie op welk moment naar Den Haag gaat om over bepaalde onderwerpen te praten. Wij zijn overtuigd, het CDA heeft dat ook gezegd, dat je zoiets moet beoordelen op de effectiviteit. Er is een aantal zaken dat wij de laatste jaren op de agenda hebben gezet of waarin wij een rol hebben gespeeld. Dan gaat het over megaprojecten, zoals VERDER, het Groene Hart en de NV Utrecht. Wij blijken dan heel effectief te zijn in onze lobby naar Den Haag. Je ziet dan onmiddellijk gebeuren dat, op het moment dat een onderwerp wordt opgeschaald naar een groot-schalig onderwerp, natuurlijk de directie betrokken is bij dat onderwerp en natuurlijk ook daarvoor in Den Haag zit. Wat ons betreft zit die effectiviteit erin dat je in Den Haag zit op het moment dat het moet gebeuren en daar dingen doorgezet moeten worden en dat je niet op allerlei momenten je met die discussies bemoeit als een ander dat ook prima kan doen. Wij hebben dus toch het gevoel dat wij na de kanteling van de organisatie langzaam maar zeker op het goede niveau van de lobby komen.

De Staten hebben van mij nog een evaluatie van de lobbyactiviteiten in Den Haag tegoed. Daarin zullen we dit onderwerp ook meenemen om te kijken wat externen, met name ministeries, vinden van de lobby zoals wij die voeren.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde vragen of zij inderdaad een evaluatie in de zin van een onderzoek bedoelt of worden de externen door onszelf bevestigd?

Mevrouw HAAK (gedeputeerde) Mijnheer de Voorzitter! We hebben die evaluatie nog niet ingevuld. Wij kunnen dit dus goed meenemen en in overleg bekijken op welk niveau dat moet gebeuren en welke partners we daarvoor willen spreken. Ik ben er geen voorstander van om voor dergelijke onderzoeken bureaus in te huren, waarmee we een bureaucratisering naar boven halen waarvan ik mij afvraag of we dat met elkaar willen. We zijn bezig ons eigen functioneren steeds verder te verbeteren. Ik vind dat we dat ook zelf moeten doen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik van de gedeputeerde een concreet antwoord? Zij bedoelt dus inderdaad dat we gaan evalueren en dat we dat zelf doen. We gaan zelf mensen bevragen en we zullen zelf conclusies trekken uit de antwoorden, zoals met het 'diner pensant', of het wel of niet voldoende is. Klopt dat?

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb de Staten in juni al toegezegd dat wij het lobbybeleid in Den Haag zullen evalueren. Wij zullen de Staten een lijst doen toekomen van de mensen die wij daarover spreken. Ik ben er niet van overtuigd dat wij daarvoor een duur bureau moeten hebben.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat betekent dat de gedeputeerde geen ja en geen nee zegt. Ik begrijp nog steeds niet waar zij precies naartoe wil. Klopt het dat een evaluatie niet door een extern bureau wordt uitgevoerd?

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Zoals we het nu zien, wordt het niet door een extern bureau gedaan.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn daarvan tegenstander. Als ik de antwoorden op de vraag op pagina 41 "Doet de provincie het goed in Den Haag?" analyseer, kom ik tot een heel andere conclusie. Dat is precies de reden waarom D66 het amendement over de beoordeling van de integrale kwaliteit heeft ingediend. Ik ben hier niet blij mee.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij zien dit proces als een proces waarvan we absoluut zelf willen leren. Het gaat er niet om dat wij een of ander beoordelingsverhaal op papier willen hebben waarvan we zeggen: "Zo, dat hebben we weer gehad." Het is een leerproces. Daarin past het dat wij zelf die gesprekken voeren. Het is niet een beoordelingsproces met een evaluatie waarin het functioneren van de provincie beoordeeld wordt, nee, het is een leerproces. Vandaar dat ik erop aandring dat wij zelf dat leerproces doen en dat we mensen spreken en horen hoe er over ons functioneren gedacht wordt.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Eén opmerking moet mij echt van het hart:

ik vind dat je dan zelf je eigen vlees keurt. Ik ben daarvan een volstrekt tegenstander.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij verschillen daarover van mening.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben benieuwd naar de visie van mevrouw Versteeg inzake de rol van PS in dezen. Keuren wij niet het vlees dat GS ons voorschotelt?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij keuren het vlees dat op basis van een objectief, onafhankelijk en professioneel onderzoek ons wordt aangeleverd. Daarover wil ik mijn conclusies vormen. Ik wens niet een conclusie te vormen over een analyse die door ambtenaren en bestuurders ons wordt aangeleverd. Dat vind ik een heel groot verschil. Als ik als PS-lid goed mijn controlerende taak wil doen, dan wil ik dat kunnen doen op basis van gegevens die ik objectief en betrouwbaar vind.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij verschillen van mening. Ik zie het zeker niet als een keuring. Het gaat niet over een keuring waarin we een zeven, een acht of een negen of misschien een onvoldoende halen, het gaat over een leertraject. Ik denk dat daarin ons verschil van mening zit.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag aan mevrouw Versteeg over het amendement en het optuigen van een externe toetsing. Is het niet veel simpeler om een vragenlijst op te stellen en daarbij de analyse van GS, zodat wij, zoals de heer Van Kranenburg voorstelt, zelf onze conclusies kunnen trekken? Dat is veel simpeler en kost niet zoveel opsmuk.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Als de heer Duquesnoy de vragen en antwoorden van het diner pensant bekijkt, dan is mijn conclusie dat de antwoorden subjectief worden geïnterpreteerd. Volgens mij moet je dat niet allemaal zelf willen doen.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een externe zal ook altijd door zijn bril een analyse maken. Het is juist mooi dat je de analyse

van GS ziet en dus ook zelf conclusies kan trekken uit de subjectieve antwoorden. Dat is precies de rol van PS.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat we blijven herhalen. Volgens mij is een objectief bureau dat geen belang heeft in onze organisatie het meest aangewezen. Voor de rest wordt het een welles-nietes spelletje.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ga verder met mijn betoog. GS zit anders in het proces en ik vrees dat wij in deze discussie niet dichterbij elkaar komen.

Ik ga in op de opmerkingen van de fractie van de PvdA. Ik ben verrast dat zij niet akkoord gaat met hoofdstuk 5. Wij hebben juist in het statenvoorstel en de toelichting daarop betoogd dat de discussie over de Randstad in feite nog een open discussie is. Wij kiezen op verschillende momenten voor verschillende samenwerkingen. Bij het Groene Hart werken we samen met de Randstadprovincies. Er zijn meer onderwerpen waarbij het geëigend is samen te werken met de Randstadprovincies. Op een ander moment werken we samen in een andere combinatie. Als voorbeeld daarvan hebben Food Valley genoemd, omdat Veenendaal ons vraagt haar te ondersteunen in deze samenwerkingsrelatie. Dat zegt niet dat wij niet iets zouden moeten doen met de Randstad, maar het zegt iets over onze positie in het midden van Nederland. Daar hebben we vele bureaus waarmee we een verstandige relatie moeten onderhouden. Focus je dan niet alleen op de Randstad, want de belangen zijn veel breder.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb in de commissie al gezegd dat wat in dat hoofdstuk 5 staat niet in het verbetervoorstel hoort. Daarover zijn toezeggingen gedaan, maar het rapport blijft overeind. Men leest dan alleen het rapport. In die zin ben ik wel blij met de toezeggingen dat het nog een open discussie is. Het zou dus consequent zijn dat hoofdstuk eruit te halen. Aangaande de discussie over Food Valley wijs ik erop dat er in Leiden ook een Food Valley is. Ik vind dat wat er in het rapport is gesteld hoop geeft die er nog niet kan zijn, omdat die discussie nog niet in de Staten is gevoerd. Het blijft dus iets dat nu een heel eigen leven gaat leiden. Ik vind dat er te weinig genuanceerd wordt. Bovendien is het niet in het besluit verwerkt.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In hoofdstuk 5 zit, ik heb dat toegelicht in het statenvoorstel, nog juist die ruimte. Het wordt genoemd als lopende discussie en samenwerkingsverbanden. Het hoofdstuk laat juist zien dat die discussies nog niet afgerond zijn. In het statenvoorstel is daarop extra gewezen en is extra toegelicht dat er geen sprake is van nieuw beleid, maar dat het discussies en samenwerkingsituaties zijn die zich op verschillende niveaus afspelen. In die zin ben ik het niet met mevrouw Fokker eens dat in dit hoofdstuk al een positie ingenomen wordt en dat er sprake is van nieuw beleid. Dat wordt nog eens onderstreept in het statenvoorstel. Ik kan er goed mee leven om dat in het besluit te onderstrepen.

Ik denk dat alle onderwerpen uitgebreid aan de orde zijn gekomen.

De VOORZITTER: Hebben de Staten behoefte in tweede termijn om het woord te voeren?

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag een korte schorsing.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing van 16.40 uur tot 16.41 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van de discussie die zo-even heeft plaatsgevonden wil de fractie nadrukkelijk onderstrepen dat het leerproces centraal moet staan. Een visitatie is al een vorm van leren doordat mensen uit ons eigen vak allerlei aanbevelingen geven. Die aanbevelingen worden ter harte genomen en er vindt een nadere evaluatie plaats. Dat is een gebruikelijk proces. In het personeelswerk zijn er bijvoorbeeld systemen van 360 feedback. Zo zijn er vele van dat soort leerprocessen. Mocht het leerproces te weinig opleveren of maken de Staten zich grote zorgen, dan kan er altijd nog een onafhankelijk onderzoek plaatsvinden. Ik steun het antwoord van de gedeputeerde.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Over het amendement van D66 wil ik opmerken dat de ChristenUnie van

mening is dat een dergelijk zware onafhankelijke externe toets aanscherping onnodig of zelfs ongewenst maakt. Het lijkt op een te zware benadering van de kennelijke wens te weten hoe onze partners de uitvoering van ons beleid ervaren. Mijns inziens ligt hier een taak voor GS. Van mij mag GS dat op zijn eigen wijze invullen. Dat kan per onderwerp en per portefeuille verschillen. De Staten gaan daar niet over. De Staten gaan wel over de eigen controlerende en volksvertegenwoordigende taak. Is het niet zo dat de leden van Provinciale Staten als volksvertegenwoordigers heel goed kunnen weten en ook moeten weten wat de omgeving vindt van het beleid en de uitvoering daarvan? Als wij dat niet weten, dan doen wij iets tekort in onze volksvertegenwoordigende taak.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik val een beetje over de opmerking dat wij er niet over gaan hoe GS het beleid evalueert. Wij hebben toch als taak het beleid van GS te controleren? Dan wil je toch de juiste en zo objectief mogelijke informatie aangeleverd krijgen? Het gaat niet om wantrouwen, maar het gaat erom dat op professioneel niveau de informatie zo objectief mogelijk wordt aangeleverd, zodat wij objectief kunnen controleren hoe GS zijn werk doet. Is de heer Van Kranenburg dat met mij eens?

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ja, maar dan niet voor dit soort procesevaluaties. Het blijkt uit allerlei stukken en alles wat wij krijgen voorgeschoteld. Daaruit blijkt de kwaliteit van het werk van GS. Als ons de kwaliteit niet bevalt, dan hebben we een politiek debat.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Hoe kijkt de heer Van Kranenburg aan tegen het werk van de Randstedelijke Rekenkamer? Die kan toch ook prima dit soort onderzoeken doen? Vindt hij ook dat het werk van die rekenkamer overbodig is?

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dat vind ik zeker niet.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dan ligt daar toch de overlap.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Nee, want de Randstedelijke Rekenkamer is voor mij een apart hoofdstuk. De rekenkamer heeft een duidelijke opdracht van PS gekregen om zijn werk te doen. Bovendien is hij vrij te besluiten wat hij wil onderzoeken. Het is in den brede aan ons om onze eigen mening te vormen op grond van gegevens die wij zelf uit de samenleving geacht worden op te kunnen vissen. Ik heb geen behoefte aan verdere uitgebreide papierwinkels die ons daarbij verder zouden kunnen helpen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij kunnen wij ook onderwerpen aandragen bij de Randstedelijke Rekenkamer. Voorts moet ik constateren dat wij over dit onderwerp van mening verschillen.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil aan mevrouw Versteeg en de heer Van Kranenburg vragen hoe zij hier tegenaan kijken: we hebben steeds gezegd dat de conclusie van de visitatiecommissie gebaseerd is op het organisatie-model. De visitatiecommissie zegt dat met het management in Den Haag moet worden overlegd. Het CDA en de gedeputeerde hebben erop gewezen dat als je kiest voor een lichte of kleine directie met een groot middenkader dat je dan op een heel andere manier lobbyt in Den Haag. Nu hebben we het over de meting van de lobby. Ik vind dat we een stap terug moeten en moeten kijken hoe je de organisatie inzet in de lobby. Volgens de criteria van de visitatiecommissie is er gekeken naar een heel zware directie. Ik vind dit dus een uitgegleden discussie, omdat het organisatie-model het uitgangspunt moet zijn. Dat hebben we niet veranderd.

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben ietwat verlegen met de opmerkingen van mevrouw Fokker. Naar mijn indruk praten wij over een evaluatie in brede zin en niet specifiek over de lobby in Den Haag.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben het eens met de heer Van Kranenburg dat dit een ander onderwerp betreft.

Mevrouw HAAK (gedeputeerde): Mijnheer de

Voorzitter! Wij doen nu dit leerproces, maar wij kunnen ook besluiten, dat stel ik dus voor, om over vier jaar een nieuwe bestuurskrachtmeting te doen. Dat bevelen wij de gemeenten ook steeds aan. Je hebt nu een nulmeting en doet wat met aanbevelingen en kijk na vier jaar waar je staat. Dan krijg je een externe beoordeling hoe het dan zit met de punten waarvoor nu voorstellen gedaan zijn. Op die manier kun je er dan opnieuw een externe club bij betrekken. Gedurende het proces zou ik het zeker niet doen.

De VOORZITTER: Ik sluit hiermee de beraadslaging.

Statenvoorstel 'Reserves juist bestemd?'; rapport Randstedelijke Rekenkamer.

De heer BUITING (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil als voorzitter van de subcommissie kort spreken over dit onderwerp. De subcommissie heeft een zekere rol tegenover de Staten om die rapporten te bestuderen en daarnaar evaluatief te kijken. Zowel in de subcommissie als in de commissie is er een genuanceerd beeld in de zin dat het een heel lezenswaardig rapport is met verhelderende tabellen, maar dat het aan de andere kant ook iets heeft van mosterd na de maaltijd. De Randstedelijke Rekenkamer heeft wel aanzetten gemaakt om ook 2009 mee te nemen, maar het zwaartepunt ligt tot 2008. Hierdoor is een groot aantal zaken die hier al zijn besproken en verbeterd, zijn meegenomen. Daarnaast zijn er toch altijd behartenswaardige dingen. Vandaar het statenvoorstel om daarmee het een en ander te doen.

Ik zet nu de pet op van de fractie. De fractie pleit ervoor goed te kijken wat er gerealiseerd is en daarbij goed binnen de planning en controlcyclus en het masterplan te blijven en vooral te kijken naar wat er in 2009 met de nota Reserves en voorzieningen is gedaan en wat in het overdrachtsdocument moet komen.

Mevrouw SMIT (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer is zeer uitgebreid besproken in de commissie BEM. Ik zal mij dan ook beperken tot een aantal kleine punten.

Het rapport is toch weer voornamelijk procedureel en gaat over de rechtmatigheid. De inhoud, of wel de doelmatigheid, en de vraag of er bij de provincie Utrecht veel geld ligt dat vrij besteedbaar op de plank ligt, wordt niet beantwoord. De VVD onderschrijft de hoofdconclusie slechts ten dele. Ook de zeven aanbevelingen aan GS en PS onderschrijven wij niet geheel.

Punt 3 van het besluit: " ... alsnog een instellingsbesluit voor de reserve "Nog te verrichten activiteiten' aan PS voor te leggen ... " betreft een zeer formeel punt en voegt inhoudelijk weinig toe. Immers, in de nieuwe nota Reserves en voorzieningen zijn de stelregels voor deze reserve in 2009 opnieuw vastgelegd. De VVD vindt het dus een overbodige aanbeveling.

Ook punt 7 "GS te verzoeken alle reserves te ijken tegen de diverse door de Rekenkamer gedane aanbevelingen, voor zover die voor een bepaalde reserve van toepassing kunnen zijn." onderschrijft de fractie niet. In 2009 is een nieuwe nota Reserves en voorzieningen vastgesteld die nagenoeg geheel aan de kritiekpunten van de Rekenkamer tegemoet komt. Op korte termijn worden de reserves en voorzieningen kritisch doorgelicht bij de opstelling van het overdrachtsdocument. Wij kijken uit naar dat document, waarin een heleboel vragen worden doorgelicht en ook deze reserves en voorzieningen. Er is dus genoeg werk aan de winkel. Het is dan ook niet nodig nu weer alle reserves te ijken, maar het is voor ons voldoende dit te doen bij de volgende nota over de reserves en voorzieningen. Dat mag van ons in 2012 zijn. Wij verzoeken u dan ook punt 7 van het besluit te schrappen en dienen daarvoor een amendement in.

Amendement A3 (VVD): schrappen besluit 7

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 27 september 2010 ter behandeling van het statenvoorstel PS 2010BEM15, Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Reserves juist bestemd?"

besluiten:

te schrappen: "7. GS te verzoeken alle reserves te ijken tegen de diverse door de Rekenkamer gedane aanbevelingen, voor zover die voor een bepaalde reserve van toepassing kunnen zijn."

Toelichting:

In 2009 is een nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen vastgesteld die nagenoeg geheel aan de kritiekpunten van de Rekenkamer tegemoet komt. Op korte termijn worden de reserves en voorzieningen kritisch doorgelicht bij de opstelling van het overdrachtsdocument. Het is dan ook niet nodig nu (kost weer zeer veel ambtelijke tijd) alle reserves te ijken, maar is het voldoende dit te doen bij de volgende op te stellen nota Reserves en Voorzieningen.

De heer DUQUESNOY (SP): Mijnheer de Voorzitter! De bestemmingsreserves zijn een belangrijk instrument in het functioneren van de provincie en het provinciebestuur. Utopisch zouden we graag willen werken zonder bestemmingsreserves en een begroting willen hebben zonder risico's en alles meteen willen kunnen uitvoeren. Dat is dus utopisch, dat zal niet lukken. De Randstedelijke Rekenkamer heeft ons een rapport gegeven dat inzicht geeft in de bestemmingsreserves. Daarbij heeft hij ook een aantal aanbevelingen gedaan voor GS en PS. Ik hoor dat het een gedateerd onderzoek is. Het is lang geleden dat het heeft plaatsgevonden en wat er in staat, is te oud. Daardoor zou een aantal aanbevelingen niet meer toepasbaar zijn. Met dat laatste is de SP het niet eens, ook gezien de reactie van de Rekenkamer op de reactie van GS. GroenLinks zal hopelijk een amendement indienen. De SP zal dat amendement steunen. Dan zijn deze problemen voor ons opgelost.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de SP legt wel een enorme claim op wat ik nu ga zeggen.

Er is nog al wat teleurstelling, niet alleen bij ons, over het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. Men heeft zich te veel gericht op de rechtmatigheidsvraag en te weinig op de politiek-bestuurlijke vragen rond nut en noodzaak. Ook het maar beperkt meenemen van 2009 is als een tekortkoming gezien. Dat neemt niet weg dat er een aantal aanbevelingen ligt waarover wij een uitspraak moeten doen. Wat GroenLinks betreft hadden dat minder aanbevelingen mogen zijn; het gezegde over de bomen en het bos doet hier wel ingang. In die zin kan ik mij ook vinden in de woorden van de VVD.

Een aantal aanbevelingen gaat in de richting van

het steeds meer onderbrengen in bestemmingsreserves, terwijl het bij GroenLinks juist een doorn in het oog is dat bijna 85% van de reserves van de provincie in bestemmingsreserves zijn vastgelegd, met alle verstarring die daaruit voorkomt. GS zijn enige tijd geleden ook tot de conclusie gekomen dat dit niet een verstandige lijn is en raden het af voor de resterende tijd. We zullen het amendement zeer positief benaderen.

Te midden van de aanbevelingen en de reacties daarop, die leiden tot een besluitenlijst, zijn er twee die wij anders zouden willen zien. Die twee vinden wij vrij wezenlijk in de werkwijze. De ene gaat of een jaarlijks evaluatie van het verloop van de uitputting van de reserves die gekoppeld zijn aan de P&C-cyclus, zodat je jaarlijks in het kader van de P&C-cyclus, bijvoorbeeld bij de jaarrekening, een overzicht krijgt hoe het staat met het verloop en het gebruik van de bestemde reserves en jaarlijks in het kader van de P&C-cyclus aan te geven wat nog wel en wat niet meer vrij besteedbaar is. Dat probleem is onderkend, want in het komende overdrachtsdossier wordt een eerste overzicht aangeboden. Wat let ons in de jaren daarop daar mee door te gaan in het kader van P&C-cyclus? Om die reden heb ik een amendement opgesteld. Ook dit amendement is qua vormgeving nog niet 'Balemansproof'; dat zij mij vergeven. Het komt erop neer dat er twee besluiten worden toegevoegd en dat twee andere worden geschrapt. Daarnaast wordt de nummering aangepast.

Amendement A4 (GL): aanbevelingen rapport Randstedelijke Rekenkamer

De Staten van Utrecht, bijeen op 27 september 2010 ter bespreking van de aanbevelingen van het rapport Randstedelijke Rekenkamer 'Reserves juist bestemd?' (PS20103EM15);

overwegende dat:

- in de commissie BEM dd. 13 september 2010 de algemene analyse van het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer gedeeld werd dat het ook na het vaststellen van de 'Nota reserves en voorzieningen 2009' nog steeds gewenst is om de onderbouwing van (in te stellen) bestemde reserves te verbeteren en dat het gewenst is jaarlijks in het kader van de P&C-cyclus inzicht*

te geven in het verloop en gebruik van de bestemde reserves in vergelijking met de onderbouwing;

- *het college al voornemens is om in het overdrachtdossier een overzicht te geven van vrij- en niet-vrij aanwendbare middelen en dat in het verlengde hiervan het gewenst is om in de P&C-cyclus voortaan een overzicht op te nemen van vrij en niet-vrij aanwendbare middelen;*

besluiten in het conceptbesluit:

- *te schrappen bij 1:*
 - a. 'de aanbeveling 2: t/m de onderbouwing'*
 - c. 'aanbeveling 8: t/m in jaarstukken.'*
- *toe te voegen twee besluitpunten na 1. en voorafgaand aan 2:*
 - 2. GS te verzoeken jaarlijks een evaluatie uit te voeren, waarin het verloop van de bestemde reserves wordt getoetst aan de onderbouwing;*
 - 3. GS te verzoeken in de P&C-cyclus voortaan een overzicht te bieden van vrij en niet vrij aanwendbare middelen;*
- *de nummering aan deze wijziging aan te passen.*

De heer VAN KRANENBURG (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan kort zijn en mij aansluiten bij de woorden van mevrouw Smit. Er is al het nodige gezegd en ik heb daaraan eigenlijk niets toe te voegen. Het amendement van de VVD beoordelen wij positief. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college op het andere amendement.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik beperk mij tot een stemverklaring.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De Randstedelijke Rekenkamer is een instrument van de Staten. In de commissie is nadrukkelijk gesproken over de opdracht van de Staten aan de Rekenkamer, waarbij is geconstateerd dat niet aan alle verzoeken van de subcommissie voor de jaarrekening aan de Randstedelijke Rekenkamer aandacht is besteed. In de commissie BEM heb ik mijn teleurstelling uitgesproken, omdat de periode 2004-2008 wordt behandeld en wij juist in 2009 een nieuwe nota Reserves en Voorzieningen hebben vastgesteld. Daarvoor is nadrukkelijk een kritische herijking van alle reserves en voorzieningen uitgevoerd. Daarmee komen wij dus eigenlijk tegemoet aan de kritiek van de Rekenkamer.

Er staat ook een aantal aanbevelingen in die wij uiteraard willen overnemen. Het is ontzettend belangrijk dat er een helder inzicht wordt gegeven in de stand van zaken van de reserves en voorzieningen. Daarbij hebben wij toegezegd dat wij dat zullen doen in het overdrachtdocument en daar de vrij en niet vrij besteedbare middelen in de reserves opnieuw in kaart brengen. Dat krijgen de Staten in de eerste vergadering van 2011 onder ogen.

De definities en de criteria zullen wij dan expliciet verwoorden zoals dat is aanbevolen door de Randstedelijke Rekenkamer. Uiteraard is het de bedoeling dat dit prima aansluit bij de P&C-cyclus. Daarvoor wordt extra aandacht gevraagd en dat zullen wij ook doen.

Mevrouw Smit vindt het namens de VVD-fractie overdreven dat het overdreven is alle reserves te herijken omdat dit op de korte termijn niet zo zinvol is. Ik heb in de commissie BEM gezegd dat GS dat ook weinig zinvol vinden omdat de reserves kritisch tegen het licht gehouden worden bij het overdrachtdocument. Wij hebben ook afgesproken dat we eens in de vier jaar de nota Reserves en Voorzieningen herijken. Dat gebeurt dan in 2013.

In besluitpunt 3 staat dat alsnog een instellingsbesluit voor de reserve 'Nog te verrichten activiteiten' zal worden voorgelegd. Daarvan heb ik in de commissie BEM gezegd dat ik dat wat bureaucratisch vind. De reserve 'Nog te verrichten activiteiten' functioneert en in de nota Reserves en Voorzieningen is nadrukkelijk aangegeven wat de spelregels voor deze reserve zijn. Ik vind het dus wat overdreven en bureaucratisch een instellingsbesluit te maken, waarvan we niet zeker weten of er ooit een besluit genomen is. Het is aan de Staten daarover te besluiten.

Het amendement van GL is veel verstrekkender. Uiteraard is het een heel goede zaak kritisch te kijken naar de reserves. Ik vraag mij af of evalueren zo'n goed idee is. Wij hebben bij de nota over de begrotingssystematiek gezegd dat wij aan de voorkant nadrukkelijk moeten bekijken in hoeverre de plannen concreet zijn en hoeveel geld daarvoor nodig is; sturen aan de voorkant is veel zinvoller dan evalueren aan de achterkant. Zeker als dat jaarlijks moet gebeuren is dat een flinke ambtelijke

klus en kost het ongelooflijk veel ambtelijke energie. Wij doen het nu bij het overdrachtsdocument.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben het geheel eens met de gedeputeerde dat je aan de voorkant moet sturen. Evalueren is in eerste instantie niet bedoeld om bij te sturen, maar om zicht te krijgen in de benutting van de reserves en vervolgens mogelijk bij te sturen. In de afgelopen jaren is dat steeds onduidelijk gebleven. Ik vind het best als het op een andere manier kan dan via een jaarlijkse evaluatie, maar zoals het nu is, is het zicht op de stand van zaken onvolgende.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er zijn vandaag twee onderwerpen aan de orde over ontschotten en overstromingsrisico's waar nog geld over is en waarover de Staten gaan. In die zin gebeurt er niets dat niet transparant is. Uiteraard hebben de Staten altijd het laatste woord.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat mij er niet om dat het niet transparant is. Ik heb dat niet gezegd. Het gaat erom dat we een heleboel bestemde reserves hebben en dat het grootste deel van onze reserves daarin zitten. Het is dus helemaal niet verkeerd jaarlijks een overzicht te hebben van wat er met het geld gebeurt. Het gaat om het financieel-politieke instrument van de uitputting en het verloop van de bestemde reserves. Dat is financieel en niet inhoudelijk

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het derde punt van het amendement over het overzicht van de vrij en niet aanwendbare middelen gaat veel verder dan de bestemmingsreserves. Ik vind het gebruik van het rapport van de Rekenkamer een onderwerp dat eerst in de subcommissie voor de jaarrekening moet worden besproken. Dit vraagt nogal wat. Naast dat het enorm veel ambtelijke capaciteit vraagt, is het goed na te denken wat de effecten zijn. In het overdrachtsdocument wordt een nauwkeurig overzicht gegeven van de stand van zaken. In de jaarrekening wordt de stand van zaken ook nadrukkelijk vermeld. Ik denk daarom dat wij dat op dit moment niet zouden moeten doen, al ben ik het met de heer Nugteren eens dat wij heel zorgvuldig moeten kijken naar de beschikbare ruimte. Dat

wordt opgenomen in het overdrachtsdocument. Ik heb al gezegd dat wij dat in de toekomst, zoals dat in de aanbevelingen is aangegeven, nadrukkelijker evalueren en toetsen.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het college is een tijd geleden gekomen met de aanbeveling om het niet zo star te regelen voor een periode van vier jaar. Daarover is toen gediscussieerd. Dat moeten we per vandaag laten ingaan. Daaraan zitten allerlei bezwaren, maar daar gaat het om. Daar is informatie voor nodig. Ik vind het prima dat er in de subcommissie voor de jaarrekening over wordt doorgepraat, maar laten we dat dan ook doen en laat de gedeputeerde op korte termijn met een voorstel komen hoe we dat kunnen doen. Het mij gaat erom dat we zicht krijgen op een flexibeler en hanteerbaarder maken van het begrotingssysteem waarin we niet voor vier jaar de zaak hebben dichtgetimmerd.

Mevrouw RAVEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb toegezegd dat de discussie nog gevoerd wordt over de begrotingssystematiek. Het is de bedoeling dat je aan de voorkant met een plan komt en aangeeft welke bedragen daaraan gelabeld zijn. Als dat goed aan de voorkant wordt geregeld, is het probleem veel minder. Zeker in een periode van schaarste is het van groot belang het op die manier te doen. Het college vindt het te ver gaan om op dit moment met dit amendement te komen.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval, zie ik. Ik sluit de beraadslaging over dit agendapunt.

Statenvoorstel vergaderdag.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat we hierbij niet erg lang hoeven stil te staan. We hebben in de commissie BEM al gezegd dat wij het niet nodig vinden nu al een besluit te nemen over de vergaderdag van de statenperiode na deze periode. Wij stellen daarom voor nu geen besluit te nemen. Wij zullen dus ook niet instemmen met dit voorstel. Wij willen de nieuwe Staten de kans geven zelf een nieuwe vergaderdag te kiezen.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijn-

heer de Voorzitter! In de laatste vergadering van de commissie BEM is het voorstel gedaan om de vaste vergaderdag van de Staten te verplaatsen van de maandag naar de vrijdag. Het was geen verrassing dat de meeste mensen daarvan geen voorstander waren. Er zijn in die vergadering twee conclusies getrokken. De eerste conclusie was dat de nieuwe Staten dit besluit zouden moeten nemen en de tweede was dat het presidium zich nog eens zou moeten buigen over het voorstel. Prompt kregen we naar aanleiding daarvan een voorstel. Tot mijn verbazing zie ik daarin staan dat in de commissie BEM zich een meerderheid heeft afgetekend voor de donderdag als nieuwe vast vergaderdag. Dat was nieuw voor mij, dat heb ik in die vergadering niet als zodanig gepercipieerd. Daarnaast staat in de overwegingen dat de fractievoorzitters in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken. Dat zal wel zo zijn, maar dat is in mijn optiek dan wel op een zeer informele manier gebeurd. Vervolgens is het onderwerp terugverwezen naar het presidium, zonder de vertegenwoordiging van het CDA en de VVD. Dat is merkwaardig, want die mensen konden op dat moment niet. Het voorstel dat daaruit voortkomt, wijkt af en geeft de donderdag als vaste vergaderdag.

Ik vind dat het proces toch wat merkwaardig is verlopen en dat het een rare bijmaak krijgt. Ik neig ernaar het voorstel te doen om de vaste vergaderdag te verplaatsen naar de zondag, want ook daarvan zijn er voorstanders. Misschien is daar wel een meerderheid voor te vinden. Die dag lijkt ons toch wat minder geslaagd.

Wij blijven bij onze mening: laten de nieuwe Staten hierover beslissen. Mocht een voorstel worden aangenomen om de agenda voor de donderdag te prepareren, doe dat dan vooral ook voor de maandag, zodat het besluit hier objectief kan plaatsvinden. Vooralsnog verlenen wij geen steun aan dit voorstel.

De VOORZITTER: Ik wil vanuit mijn rol als voorzitter van deze vergadering en als voorzitter van het presidium toch even reageren op de procedure.

Het is zo geweest dat de fractievoorzitters via de e-mail door mij in mijn rol als voorzitter van het presidium zijn bevraagd over hun voorkeur voor een vergaderdag. Aan de fractievoorzitters is for-

meel verzocht daarop te reageren. In overleg met de griffie heeft er een weging plaatsgevonden, waarna het voorstel over de vrijdag is gedaan. Ik zie niet in dat dit rommelig is, tenzij u steeds voor elke vergadering een vergaderdag wilt vaststellen. Ik dacht dat de gehanteerde methode een methode is die ook zou kunnen. Kennelijk heb ik dat niet bij het rechte eind gehad.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Zo is het in elk geval op mij niet overgekomen.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik laat het bij een stemverklaring.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het is toch een enorm probleem hoe wij worstelen met gewoonten en vernieuwingen. Ik zeg niet dat het een slechte gewoonte is, maar wat mij opvalt, is de heftigheid waarmee dit debat nu al een tijd gevoerd wordt.

Waar wij het over hebben is, dat ook als wij geen besluit nemen, toch een besluit nemen. Er moet namelijk om planningsredenen een dag worden vastgesteld. Dat doen wij elk jaar. Daarover hebben wij nooit zoveel over nagedacht. In de vorige statenperiode is dat besloten voor de volgende periode. Iedereen die zegt dat we geen besluit nemen, neemt het besluit voor de maandag. In die zin kunnen wij ons goed vinden in het voorstel. In de commissie BEM heeft de voorzitter twee conclusies getrokken. Er is een meerderheid die wil dat de volgende Staten daarover definitief besluiten. Dat lijkt mij een terechte benadering. Er is ook een duidelijke tendens die niet wil vergaderen op de maandag. Dat zien we ook landelijk: naast Utrecht is er nog één provincie die op maandag vergadert. De rest doet dat op woensdag of vrijdag en één provincie vergadert op donderdag. Als je niet besluit, besluit je toch en besluit je voor de maandag. Het voorstel is volstrekt helder: we nemen voorlopig de donderdag als uitgangspunt. Als de nieuwe Staten het anders willen, dan doen zij het anders.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie is een groot voorstander van het verplaatsen van de vergaderdag. Aanvankelijk hebben we gesproken over de vrijdag. In de

praktijk heb je dan maar twee dagdelen om alle vergaderingen te plannen. Dat lijkt ons te kort. Wij vinden het niet wenselijk het aantal vergadermomenten over de week te verspreiden, omdat je dan meer keren naar Utrecht moet. De donderdag is voor ons een heel goede optie; je hebt dan drie dagdelen beschikbaar. Waarom niet de maandag? Dat is meteen na het weekend en het is daarom heel onhandig om in het weekend met collega statenleden te overleggen over amendementen en moties. Daarbij komt voor de onze fractie, en ook voor anderen, de zondagsrust. De maandag is niet de meest ideale dag om op vrijdag achter de computer te zitten en alle amendementen en moties te bekijken. Ik refereer aan het e-mailverkeer van gisteravond. Dit zijn voor ons argumenten dat we graag naar de donderdag willen. We zouden ook graag nu dat besluit willen nemen en niet volgend jaar. Als we nu die planning afspreken, dan kunnen de ambtelijke organisatie en de externe partners daarmee rekening houden.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! De gang van zaken bevreemdt D66 ook enigszins. Wij meenden dat uit een raadpleging van de fractievoorzitters het voorstel voor de vrijdag is gekomen. Wellicht was het fingerspitzengefühl niet scherp genoeg, want er kwam na raadpleging van de fracties een ander standpunt naar voren. Over de tweeledige conclusie in de commissie BEM moeten wij concluderen dat de meest zwaarwegende conclusie is dat de meeste fracties het willen overlaten aan de nieuwe Staten. Aanvankelijk zou D66 het voorstel voor de vrijdag en de maandag graag ondersteund hebben, maar het voorliggende voorstel kan niet op onze steun rekenen. De reden is dat als wij voor dit voorstel zouden stemmen, dan zouden we een tegenovergesteld effect bereiken. Eerst moet je partners, werkgevers, kinderoppas enzovoort allemaal naar de donderdag transporteren. Vervolgens is het mogelijk dat de nieuwe Staten alsnog besluiten tot een andere dag. Onder het motto 'Als je het doet, doe het dan goed', stellen wij voor het aan de nieuwe Staten over te laten, want anders bereik je een tegenovergesteld effect.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Is mevrouw Versteeg het met mij eens dat een nieuw statenlid niet eerst rekening moet houden

met de maandag, waarna de nieuwe Staten kunnen besluiten op een andere dag te vergaderen? Het maakt dus geen verschil, want het gaat niet over ons, maar over de nieuwe statenleden.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Betreffende het oorspronkelijke voorstel ben ik het eens met de heer Nugteren en te besluiten tot de vrijdag. Dit wel op de voorwaarde dat deze dag in principe de statendag wordt. Als de nieuwe Staten in de loop van de periode de donderdag niet geschikt vinden, dan wordt het waarschijnlijk een langetermijnverhaal om dat te wijzigen. In de afgelopen maanden hebben wij met heterven van nieuwe statenleden ook de vaste vergaderdag aan de orde gehad. Bij de meeste partijen heeft in de afgelopen maanden plaatsgevonden of vindt nog plaats. Wij hebben gezegd dat het de maandag is en mogelijk de vrijdag wordt. Wij vonden het sowieso niet chique in te stemmen met een voorstel dat wij überhaupt niet hebben gecommuniceerd. Je mag hopen dat een behoorlijk percentage van de huidige statenleden in het kader van het waarborgen van kennisoverdracht doorgaat, om te voorkomen dat de zittende statenleden mogelijk twee maal moeten veranderen, vinden wij dit statenvoorstel minder of niet wenselijk in vergelijking met het vorige. Daarin zit toch een essentieel verschil.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil toch benadrukken dat de communicatie is geweest zoals de voorzitter heeft gemeld. Er is flink geconsulteerd, we hebben erover gesproken in de commissie BEM – waar de donderdag ook aan de orde is geweest –, dus wat dat betreft valt het argument van mevrouw Versteeg weg. Als we nu kiezen voor de maandag, moet men de eigen data weer veranderen. Ik vind dat er goede redenen zijn om de donderdag als een serieus alternatief voor de maanden op te voeren. Het aantal keuzemogelijkheden is zeer beperkt.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dan wil ik nog een tweede argument noemen tegen de donderdag. Dat argument heb ik ook in de commissie BEM genoemd. Aanvankelijk was de maandag bij de rekrutering van nieuwe statenleden lastig. Mijn argument was toen dat de maandag, dinsdag en donderdag zowel in het

bedrijfsleven als bij de overheid dagen zijn waarop mensen aanwezig moeten zijn. Dat zie je ook op de kinderdagverblijven. Ik zou de woensdag dan logischer vinden.

De oorspronkelijke reden om niet naar de donderdag te gaan, is voor ons dat het niet wenselijk is.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! In het vorige voorstel staat dat ervoor wordt gekozen de commissievergaderingen gelijktijdig te laten plaatsvinden. Voor kleine fracties is dat bijzonder lastig, want je wilt, ook al zijn er fractievolgers, sommige vergaderingen graag bijwonen om in de Staten een goed debat aan te kunnen gaan. Het is niet helder of in dit voorstel wordt uitgegaan van het gelijktijdig laten plaatsvinden van de commissievergaderingen. Wij zijn daarvan geen voorstander.

Het bevreemdt mij enigszins nu al een voorschot te nemen op de nieuwe statenperiode omdat het lastig is nu al voor anderen te bepalen wat voor hen geschikte vergaderdagen zijn. Ik wil dat liever uitstellen tot er een beter beeld bestaat van wie dan de statenleden zullen zijn. Ik heb er geen probleem mee op dat moment een besluit te nemen. Dus: in een latere fase of het liefst als de nieuwe statenperiode is begonnen.

Ik heb op zichzelf geen probleem met de donderdag, maar wij zijn een voorstander van het uitstellen van het besluit.

De VOORZITTER: Dit was de beraadslaging in de eerste termijn. Bestaat er behoefte op elkaar te reageren? Dat is niet het geval, zie ik. Ik sluit daarmee de beraadslaging.

Volgens de nieuwe werkwijze wordt nu de vergadering geschorst. Ik schors de vergadering tot 17.45 uur.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat wij niet zoveel tijd nodig hebben. Afgaande op de standpunten die uitgewisseld zijn, zouden we ook om 17.30 uur weer kunnen beginnen.

De VOORZITTER: Ik moet gelegenheid hebben om te overleggen en stel daarom voor om 17.35 uur weer te beginnen. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 17.21 uur tot 17.37 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Het verloop van de verdere vergadering is afwijkend van wat wij gewend zijn. Ik constateer dat er 43 leden aanwezig zijn. Afwezig zijn één lid van de SP, één lid van de ChristenUnie, de fractie van de SGP is afwezig en de fractie van Mooi Utrecht is afwezig.

Ik vraag zo meteen de fractievoorzitters in volgorde van grootte van de fracties vanaf het spreekgestoelte eventuele stemverklaringen af te leggen over de behandelde onderwerpen. Dat betekent niet dat er dan gelijk een besluit genomen wordt. Het besluit wordt genomen onder het volgende agendapunt.

Voor wij daartoe overgaan, vraag ik of er fracties zijn die een motie of amendement willen intrekken.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik trek het amendement 2 in.

De VOORZITTER: Amendement A2 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een probleempje met de procedure, want onze stemverklaring hangt af van de stemming over het amendement.

Mevrouw VERSTEEG: Mijnheer de Voorzitter! Ik heb eenzelfde probleem.

De VOORZITTER: Wellicht kan de heer Balemans hierop reageren.

De heer BALEMANS: Mijnheer de Voorzitter! Een stemverklaring is de afweging van een fractie hoe zij gaat stemmen over een amendement of motie. Daarna komt de stemming.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij moeten de stemverklaring over het voorstel afleggen voor we stemmen over het amendement. Wij weten dus pas of het voorstel is geamendeerd nadat de stemverklaring is gegeven.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat u in uw stem-

verklaring aangeeft dat uw besluit over het voorstel afhankelijk van het aannemen of verwerpen van het amendement. Bij het volgende agendapunt kunt u dan alsnog voor of tegen het eventueel geamendeerde voorstel stemmen.

De heer BALEMANS: Mijnheer de Voorzitter! Daarmee wordt de bestaande procedure normaal gevolgd. De stemverklaring kan ook inhouden dat een voorbehoud gemaakt wordt bij het aannemen van een amendement voor de stemming over het voorstel. Als dat in de stemverklaring wordt aangegeven, is er sprake van een correcte stemverklaring.

De VOORZITTER: Dat probeerde ik duidelijk te maken. Ik geef mevrouw Doornenbal het woord voor het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw DOORNENBAL (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik begin met de amendementen. De fractie stemt voor het amendement A1. Wij stemmen tegen het amendement A4, want wij volgen de aanbevelingen van de gedeputeerde om het overdrachtsdocument af te wachten. Wij willen wel punt 3 van dit amendement volgen om eerst daarover in de subcommissie voor de jaarrekening te spreken. Wij zijn voor het amendement A3.

De heer BARNEVELD BINKHUYSEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! We hebben geen stemverklaringen.

Mevrouw FOKKER (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het mag duidelijk zijn dat wij een stemverklaring afleggen bij hoofdstuk 5 van het verbeteringsvoorstel.

Wij hebben ook een stemverklaring bij de gang van zaken rond het voorstel over de vaste vergaderdag. Wij zijn daarmee onaangenaam verrast in de commissie BEM en zijn het eens met wat de voorzitter heeft gezegd over het verloop van de procedure. Het voordeel is dat dit punt geagendeerd wordt voor de nieuwe Staten. Dat is de enige winst die ik nu zie.

De heer BERSCH (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik had verwacht dat de stemverklaring zouden worden afgelegd door de woordvoerders. Het is dus even wennen.

Over het bestuursakkoord is onze stemverklaring

dat we moeten oppassen dat we het plan niet te zwaar optuigen. Niet alleen in het beleid, maar ook in dit soort onderzoeken moet de provincie zich bescheiden opstellen.

Amendement A4 heeft betrekking op het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. Als dit amendement het niet haalt, dan stemmen wij tegen de onderdelen 1a en 1a van het voorstel.

De heer NUGTEREN (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het is inderdaad even wennen.

Wij kunnen ons vinden in het amendement A3 van de VVD.

Wij handhaven amendement A4, omdat wij vinden dat het om meer gaat dan een nuanceverschil.

Mocht dit amendement niet worden aangenomen, dan zullen wij tegen de punten 1a en 1c van het voorstel stemmen.

Mevrouw DIK (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie kan instemmen met het voorstel over de vaste vergaderdag voor PS, maar gehoord hebbende de discussie bestaat daarvoor geen meerderheid. Er wordt dus daarover in de nieuwe statenperiode gediscussieerd. Wij stellen voor dat te doen in de eerste vergadering van de commissie BEM in de nieuwe periode.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik begin met een stemverklaring ten aanzien van het intrekken van het amendement. Wij kunnen ons vinden in het voorstel van de gedeputeerde om eens in de vier jaar een bestuurskrachtmeting te laten uitvoeren door een visitatiecommissie. Daardoor vindt de toetsing toch nog plaats op de manier die wij voor ogen hebben. Daarom hebben wij het amendement A2 ingetrokken.

Wij zijn, ondanks een aantal kritiekpunten, blij met het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer. Het is goed dat zwart op wit staat dat het verloop van de reserves beter kan worden getoetst. Wij zijn voor het voorstel, met uitzondering van de aanbeveling 1b. Als het amendement A4 wordt verworpen, zijn wij ook tegen de punten 1a en 1c over het volgen van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer.

Ten slotte hebben wij nog een stemverklaring over het voorstel over de vaste vergaderdag. Wij zijn tegen dit voorstel, ook al zijn wij voor een

andere vaste vergaderdag. Als het oorspronkelijk voorstel over de vrijdag als vaste vergaderdag niet meer in de Staten behandeld kan worden, dan willen wij de wijziging van de vaste vergaderdag overlaten aan de nieuwe Staten.

Mevrouw BODEWITZ (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil een stemverklaring afleggen over de mid term review AVP. Wij kunnen niet instemmen met het stoppen van de actieve verwerving van gronden binnen de EHS en zullen daarom het voorstel niet steunen. Voor het overige kunnen wij ons vinden in het voorstel.

DE VOORZITTER: Ik sluit hiermee het afleggen van de stemverklaringen.

Stemmingen.

De VOORZITTER: De fractievoorzitters geven aan of de fractie tegen of voor een voorstel is. De stemming over eventuele amendementen vindt plaats voorafgaand aan de stemming over het voorstel.

Amendement A4 is verstrekkender dan amendement A3, zodat eerst wordt gestemd over het amendement A4. Aansluitend op het besluit over een voorstel, leg ik de eventuele moties aan u voor.

Als eerste is het statenvoorstel over de wijziging van het reglement van orde aan de orde. Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel PS2010PS08.

De VOORZITTER: Ik breng nu de motie M1 over de planstudie Ring Utrecht in stemming.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten de motie M1.

De VOORZITTER: Ik stel nu het voorstel over het beperken van de overstromingsrisico's aan de orde.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel PS-2010RGW19.

De VOORZITTER: Ik ga verder met het voorstel over de mid term review AVP.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel PS2010RGW20.

De VOORZITTER: Wij gaan door met het voorstel over de deelname in de stichting Climate Innovations.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel PS2010MME10.

De VOORZITTER: Het statenvoorstel over de optimalisatie subsidiesysteem/algemene subsidieverordening is aan de orde.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel PS2010BEM13.

De VOORZITTER: Ik stel amendement A1 over het verbeterplan bestuurskrachtmeting aan de orde.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten het amendement A1.

De VOORZITTER: Het amendement A2 is ingetrokken. Ik ga door met het geamendeerde voorstel over het verbeterplan bestuurskrachtmeting.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het geamendeerde voorstel PS2010BEM14.

De VOORZITTER: Wij gaan verder met het amendement A4 van GroenLinks over het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten het amendement A4. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van de PvdA, SP, GroenLinks, D66 en de PvdD.

De VOORZITTER: Ik ga door met het amendement A3 van de VVD over hetzelfde rapport.

Zonder hoofdelijke stemming aanvaarden Provinciale Staten het amendement A3. Tegen het amendement heeft gestemd de fractie van de SP.

De VOORZITTER: Ik leg nu het geamendeerde voorstel over het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer aan u voor.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het geamendeerde voorstel PS2010BEM15, met inachtneming van de afgelegde stemverklaringen en de aantekening dat de PvdD geacht wordt te hebben tegengestemd.

De VOORZITTER: Ik kom nu bij het laatste voorstel, de vaste vergaderingdag van PS.

Zonder hoofdelijke stemming verwerpen Provinciale Staten het voorstel PS2010BEM16. Voor het voorstel hebben gestemd de fracties van de SP, GroenLinks en de ChristenUnie.

Sluiting.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen in de vergadering. Ik stel de fractievoorzitters voor na de maaltijd om 18.30 uur bijeen te komen in kamer A14.16.

Ik sluit de vergadering.

(Einde van de vergadering om 17.55 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 22 november 2010.

De voorzitter,

De griffier,